

Papendrecht

Structuurvisie Papendrecht 2020

Een venster naar de toekomst

Structuurvisie Papendrecht 2020

Een venster naar de toekomst

Inhoudsopgave

Inleiding			
Een venster naar de toekomst	4	4.3 Benutten van de economische kansen	37
		4.4 Economische bedreigingen voorkomen	38
Introductie	6		
Structuurvisiekaart	8	5. Omgevingskwaliteit (groen, water, natuur en recreatie)	40
1. Structuurvisie Papendrecht		5.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor groen, water, natuur en recreatie	42
Een venster naar de toekomst	10	5.2 Extra ontwikkelingen op het vlak van groen, water, natuur en recreatie realiseren	43
2. Wonen en woonomgeving	14	5.3 Benutten van de kansen voor groen, water, natuur en recreatie	44
2.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor wonen en woonomgeving	16	5.4 Bedreigingen voor groen, water, natuur en recreatie voorkomen	45
2.2 Extra ontwikkelingen op het gebied van wonen en woonomgeving realiseren	18	6. Mobiliteit en bereikbaarheid	46
2.3 Benutten van kansen voor wonen en woonomgeving	19	6.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor verkeer en vervoer	49
2.4 Bedreigingen ten aanzien van wonen en woonomgeving voorkomen	20	6.2 Extra ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer realiseren	50
3. Welzijn en voorzieningen	22	6.3 Benutten van de kansen op het gebied van verkeer en vervoer	52
3.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor welzijn en voorzieningen	25	6.4 Bedreigingen op het gebied van verkeer en vervoer voorkomen	53
3.2 Extra ontwikkelingen voor welzijn en voorzieningen realiseren	26	7. Uitvoeringsparagraaf structuurvisie	54
3.3 Benutten van kansen voor welzijn en voorzieningen	29	7.1 Proces regie op de uitvoering	55
3.4 Ongewenste ontwikkelingen bij welzijn en voorzieningen voorkomen	30	7.2 Instrumentele regie op de uitvoering	58
4. Economie en werken	32	7.3 Financiële regie op de uitvoering	59
4.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor economie en werken	34	Bijlagen	62
4.2 Extra economische ontwikkelingen realiseren	36	Relevante milieuaspecten	63
		Geraadpleegde literatuur	66

“Papendrecht zet in op een gemeente waarin het voor iedereen goed wonen, leven en werken is, nu en in de toekomst.”

Een venster naar de toekomst

Na een proces waarin zoveel mogelijk partijen werden betrokken, stelde de gemeente Papendrecht op 2 juli 2009 de 'Structuurvisie Papendrecht 2020 - een venster naar de toekomst' vast.

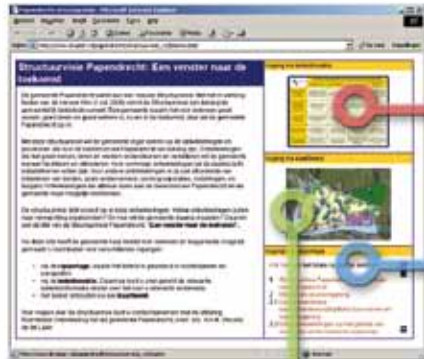
De structuurvisie is het belangrijkste gemeentelijke beleidsdocument binnen de nieuwe Wro en bepaalt de richting van de ontwikkelingen en processen die van belang zijn voor de toekomst van Papendrecht. Vandaar de ondertitel 'Een venster naar de toekomst'. Papendrecht zet in op een gemeente waarin het voor iedereen goed wonen, leven en werken is, nu en in de toekomst. De gemeente wil ontwikkelingen die dat ondersteunen en verbeteren kunnen faciliteren en stimuleren. Voor sommige ontwikkelingen is de gemeente zelf initiatiefnemer, voor andere ontwikkelingen zijn we mede afhankelijk van initiatieven van derden, zoals ondernemers, woningcorporaties, instellingen en inwoners. Ontwikkelingen die afbreuk doen aan de toekomst van Papendrecht, wil de gemeente waar mogelijk voorkomen. De structuurvisie blikkt vooruit op al deze ontwikkelingen. Zoveel mogelijk partijen hebben we van begin af aan betrokken bij het opstellen van de structuurvisie. Zo konden inwoners hun ideeën onder meer bij de informatie-kramen op de Papendrechtse winkelcentra inbrengen. Daarnaast zijn 900 willekeurig gekozen Papendrechtse door het Onderzoekscentrum Drechtsteden ondervraagd over hoe zij de toekomst van hun woonplaats zien en wat ze belangrijke onderwerpen vinden. Ook vertegenwoordigers van de ondernemers- en winkeliersvereniging, onderwijs, sport, cultuur, de provincie, Kamer van Koophandel, wijkplatforms en milieu- en

natuurorganisaties leverden bijdragen in een aantal 'werk-ateliers'. De betrokkenheid van al deze mensen bij de toekomst van Papendrecht was belangrijk bij de totstandkoming van de structuurvisie. Namens de gemeente Papendrecht dank ik al die inwoners en partijen voor hun inbreng. U hebt nu een boekwerk in handen. Maar de structuurvisie is ook volledig op de gemeentelijke website raadpleegbaar via www.papendrecht.nl/structuurvisie. U kunt het geformuleerde beleid in deze digitale versie van de structuurvisie op verschillende manieren raadplegen, bijvoorbeeld via de tekst of de kaart. Het gemeentebestuur verwacht met deze structuurvisie inwoners, ondernemingen en instellingen heldere kaders te bieden voor het ruimtelijke beleid dat de gemeente de komende jaren wil voeren. Voor het gemeentebestuur is de structuurvisie bindend. Zij zal zich inspannen het beleid waar te maken. Inwoners, ondernemers en instellingen kunnen haar daarop aanspreken.

C.J.M. de Bruin
Burgemeester van Papendrecht

Startscherm

Beleidsmatrix

	Verwachtingen die al zijn mogelijk worden bij	Verwachtingen die de komende tijd ontstaan	Verwachtingen die ontstaan na de komende 10 jaar	Verwachtingen die ontstaan na 20 jaar
Beleidsopstelling voor de komende jaren	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.
Beleidsopstelling voor de komende jaren	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.
Beleidsopstelling voor de komende jaren	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.
Beleidsopstelling voor de komende jaren	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.
Beleidsopstelling voor de komende jaren	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.	De komende jaren zal de gemeente Papendrecht zich richten op de realisatie van de structuurvisie.

Kaartbeeld

Geografische context

Beleids per thema

Beleids per gebied

Uitvoeringsparaaf

Introductie

De gemeente Papendrecht heeft op 2 juli 2009 de 'Structuurvisie Papendrecht 2020 - een venster naar de toekomst' vastgesteld. Met het in werking treden van de nieuwe Wro (1 juli 2008) vormt de structuurvisie een belangrijk gemeentelijk beleidsdocument. Een gemeente waarin het voor iedereen goed wonen, goed leven en goed werken is, nu en in de toekomst; daar zet de gemeente Papendrecht op in.

Met deze structuurvisie wil de gemeente regie voeren op de ontwikkelingen en processen die voor de toekomst van Papendrecht van belang zijn. Ontwikkelingen die het goed wonen, leven en werken ondersteunen en verbeteren wil de gemeente kunnen faciliteren en stimuleren. Voor sommige ontwikkelingen zal ze daarbij zelfs initiatiefnemer willen zijn. Voor andere ontwikkelingen is zij ook afhankelijk van initiatieven van derden, zoals ondernemers, woningcorporaties, instellingen, en burgers. Ontwikkelingen die afbreuk doen aan de toekomst van Papendrecht wil de gemeente waar mogelijk voorkomen.

De structuurvisie blikt vooruit op al deze ontwikkelingen. Welke ontwikkelingen zullen naar verwachting plaatsvinden? En hoe wil de gemeente daarop inspelen? Daarom ook de titel van de Structuurvisie Papendrecht: "Een venster naar de toekomst".

Via de website www.papendrecht.nl/structuurvisie heeft de gemeente haar beleid voor iedereen zo toegankelijk mogelijk gemaakt. De bezoeker van de website kan kiezen voor verschillende ingangen:

- via de rapportage, waarin het beleid is geordend in hoofdstukken en paragrafen.
- via de beleidsmatrix. Daarmee kunt u snel gericht de relevante beleidsinformatie vinden over het voor u relevante onderwerp.
- het beleid ontsluiten via een kaartbeeld.

- STRUCTUURVISIE**
- Centrumontwikkeling
  - Relatie Centrum-Haven versterken
  - Toeristische as Dordrecht-Papendrecht-Vonderdijk versterken
  - Toegankelijkheid oevers vergroten
  - Karakteristiek dijkint versterken
  - Versterken intern groen/blauw netwerk
  - Langzaam verkeer-waade met buitengebied
  - Herstructureringsopgave
  - HOV-lijn
- GEBIEDSAANDUIDING**
- Centrum
  - Gemengd gebied
  - Maatschappelijke voorzieningen
  - Bedrijventerminen
  - Woonmilieus
  - Dijkint
  - Duidelijk groen
  - Sportparken
  - Agrarisch en natuur
  - Hoofdwegenontsluiting
  - Water

“Ontwikkelingen die afbreuk doen aan de toekomst van Papendrecht wil de gemeente waar mogelijk voorkomen.”

1. Structuurvisie Papendrecht, een venster naar de toekomst

Een gemeente waarin het voor iedereen goed wonen, goed leven en goed werken is, nu en in de toekomst, daar zet de gemeente Papendrecht op in. Met de structuurvisie wil de gemeente regie voeren op de ontwikkelingen en processen, die voor de toekomst van Papendrecht van belang zijn.

Ontwikkelingen, die het goed wonen, leven en werken ondersteunen en verbeteren wil de gemeente kunnen faciliteren en stimuleren. Voor sommige ontwikkelingen zal ze daarbij zelfs initiatiefnemer willen zijn. Ontwikkelingen die afbreuk doen aan de toekomst van Papendrecht wil de gemeente waar mogelijk voorkomen. De structuurvisie blikkt vooruit op al deze ontwikkelingen. Welke ontwikkelingen zullen naar verwachting plaatsvinden? En hoe wil de gemeente daarop inspelen? Daarom ook de titel van de Structuurvisie Papendrecht: een venster naar de toekomst.

Doelstellingen structuurvisie

De kerndoelstelling van de structuurvisie voor Papendrecht is: 'de kwaliteit van leven behouden en versterken', zodat het in Papendrecht ook in de toekomst goed wonen, leven, werken en recreëren is. De fysieke ruimte om dit in Papendrecht vorm te geven is beperkt. De A15 / Betuweroute vormt een duidelijke grens van het stedelijk gebied, dat zich vanaf het waterfront van de Merwede uitstrekt. Het grondgebied van

Papendrecht ten noorden van de A15 is beperkt en van een geheel ander landschappelijk karakter. Om goed te kunnen wonen, leven, werken en recreëren in Papendrecht is daarom een 'optimaal en efficiënt ruimtegebruik' van alle gebieden en onderdelen van de gemeente noodzakelijk. Behoud en versterking van de eigenheid van de gemeente is daarbij het vertrekpunt.

Papendrecht wil ook haar identiteit versterken. Papendrecht is, historisch gezien, gericht op het water. De gemeente wil daarom het centrum meer verbinden met het water. Centrum en Merwedeeoever moeten samen een plezierige, herkenbare plek zijn om te verblijven, functioneel en ruimtelijk. Daarbij moet de historische dijk worden gekoesterd, maar ook versterkt. Met ontwikkelingen die aansluiten bij de historisch gegroeide, ruimtelijke en functionele diversiteit. Uit historisch oogpunt zijn ook de wielen, als herkenbare relict van dijkdoorbraken van betekenis voor Papendrecht.

Daarnaast is de versterking van de verbinding tussen stad en land een belangrijk onderwerp voor deze structuurvisie. De

toegankelijkheid van het Groene Hart vanuit het stedelijke gebied wordt de komende jaren versterkt. Papendrecht vervult hiermee een brugfunctie tussen het verstedelijkte gebied van de Drechtsteden en het landelijke gebied van de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden.

De identiteit van Papendrecht wordt ook bepaald door haar positie in de regio. Papendrecht vormt samen met de Drechtsteden 'Samen stad aan het water'. Elke gemeente heeft daarin zijn eigen positie en identiteit. De waterbus vanuit Papendrecht draagt bij aan het bereikbaar houden van de binnenstad van Dordrecht en het bereikbaar zijn van Papendrecht. Papendrecht heeft binnen haar grenzen nog watergebonden bedrijvigheid. En Papendrecht maakt onderdeel uit van de recreatief belangrijke as Biesbosch – Historische binnenstad Dordrecht – Papendrecht – Molens Kinderdijk / Groene Hart. Bij deze as is ook de relatie met de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden van belang.

Prioritaire thema's

Om de doelstellingen zowel tastbaarder als toetsbaar te maken, zijn deze doorvertaald en uitgesplitst in een aantal prioritaire thema's.

- Voldoende woningen, van voldoende kwaliteit, voor alle doelgroepen (thema Wonen en woonomgeving);

- Een toereikend voorzieningenaanbod, toegesneden op de huidige en toekomstige Papendrechtse bevolkingsopbouw (thema Welzijn en voorzieningen);
- Gevestigd bedrijfsleven behouden en mogelijk maken groei (thema Economie en werkgelegenheid).
- Voldoende recreatieve mogelijkheden van voldoende kwaliteit voor diverse doelgroepen (thema Omgevingskwaliteit - groen, water, natuur en recreatie);
- Buitenruimte met gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde (thema Mobiliteit en bereikbaarheid)

Deze thema's hangen nauw met elkaar samen. Er is immers alleen sprake van 'kwaliteit van leven' in Papendrecht, wanneer mensen er naar hun zin kunnen wonen in een op hen toegesneden woning, in een aantrekkelijke, veilige (in diverse opzichten) en schone woonomgeving, met de juiste voorzieningen binnen handbereik of te bereiken met verschillende vervoersmogelijkheden. Daarnaast is het wenselijk dat er binnen de gemeente voldoende werkgelegenheid aanwezig is en blijft. Dit voorkomt dat Papendrecht een 'slaapstad' wordt. Werken past ook historisch gezien bij het karakter van Papendrecht.

Regie voeren

Om inhoudelijk goed sturing te geven maakt de structuurvisie Papendrecht per beleidsthema onderscheid in:

- ontwikkelingen die moeten kunnen plaatsvinden, omdat ze van wezenlijk belang zijn voor de basiskwaliteiten van de gemeente (DE GEMEENTELIJKE BASISINSPANNING);
- ontwikkelingen die de gemeente aanvullend op de basisinspanning zou willen realiseren, om daarmee bepaalde doelen te bereiken (AMBITIES REALISEREN);
- ontwikkelingen die zich voordoen waarop de gemeente wil kunnen anticiperen (KANSEN BENUTTEN);
- ontwikkelingen die moeten worden voorkomen, omdat ze niet gewenst zijn (BEDREIGINGEN).

Uitvoering van het beleid

De verschillen in sturing vragen om eigen specifieke uitvoeringsinstrumenten waarmee de gemeente het beoogde beleid denkt te gaan realiseren. Deze uitvoeringsinstrumenten (procesmatig, instrumenteel, financieel en/of communicatief) zijn daarom gekoppeld aan de specifieke beleidsdoelen. Alle uitvoeringsaspecten zijn gebundeld in de Uitvoeringsparagraaf Structuurvisie Papendrecht.

Raadpleegbaarheid / leesbaarheid

De structuurvisie is opgezet vanuit de thema's en uitgewerkt naar de verschillende vormen van sturing. De verschillende beleidskeuzen zijn daarom geordend in een 'Beleidsmatrix', van waaruit het mogelijk is snel naar de specifieke aspecten door te klikken. De beleidskeuzen van de structuurvisie kunnen ook gebiedsgericht ontsloten worden van uit de Structuurvisiekaart.

“In de toekomst wordt er voor Papendrecht een bevolkingskrimp verwacht.”

2. Wonen en woonomgeving

Het moet voor iedereen fijn wonen zijn in Papendrecht. Een eerste vereiste hiervoor is een goede balans tussen woningvoorraad en woningbehoefte. Zowel kwantitatief (er moeten voldoende woningen zijn) als kwalitatief (de soort woningen moet aansluiten op de vraag). Wonen is echter meer dan alleen de woning. Ook de kwaliteit van de woonomgeving is van groot belang.

Beleid ten aanzien van woningaanbod en woonomgeving

Papendrecht maakt onderdeel uit van de woonregio Drechtsteden. Inwoners van deze woonregio zoeken niet alleen binnen hun huidige gemeente naar een geschikte woning, maar oriënteren zich daarbij ook op de andere gemeenten in de woonregio. Het woonaanbod in Papendrecht concurreert daarmee met het aanbod in de omliggende gemeenten. Behoud van een eigen identiteit binnen de Drechtsteden is daarbij van belang. Papendrecht is van oorsprong een dijkdorp en wordt gewaardeerd vanwege het dorps karakter, het relatief hoge voorzieningenniveau, de ligging tussen de majestueuze Merwede en de natuur van de Alblasserwaard en de goede bereikbaarheid van sterke voorzieningencentra. In de toekomst wordt er voor Papendrecht een bevolkingskrimp verwacht. Omdat de gemiddelde woningbezetting voorlopig nog steeds daalt, zal dit niet direct doorwerken in een krimp van het aantal huishoudens. Bevolkingskrimp betekent dus niet dat er geen nieuwe ontwikkelingen meer plaatsvinden. Zolang de huishoudensverdunding doorzet, zullen er

nog woningen aan de woningvoorraad moeten worden toegevoegd. Wel zal de kwaliteit van de woningvoorraad en de woonomgeving, met het oog op de toekomstige krimp, van steeds grotere betekenis worden om ervoor te zorgen, dat iedereen “fijn kan wonen in Papendrecht”. Van belang is dat ingespeeld wordt op de toekomstige ontwikkelingen, de eisen en wensen ten aanzien van de huidige maatstaven, zodat de eventuele negatieve gevolgen van krimp zoveel mogelijk beperkt worden. Gelet op de demografische cijfers en het (regionaal) woonbeleid zijn de speerpunten van woonbeleid voor Papendrecht:
Bevorderen van de diversiteit en kwaliteit van het aanbod in samenwerking met de regio, want Drechtsteden vormt één woningmarkt:

- meer kwaliteit in de sociale sector (zowel huur als koop);
- meer aanbod voor hogere inkomenshuishoudens;
- meer aanbod voor senioren (meer levensloopbestendige woningen in combinatie met voorzieningen);
- meer aanbod voor speciale doelgroepen;

- meer aanbod van groen en blauw wonen;
- versterken bestaande woningvoorraad door gericht te investeren (herstructurering);
- bevorderen van de keuzevrijheid ((C)PO ((Collectief Particulier Opdrachtgeverschap), diversiteit aan woningen en woonmilieus in de wijken, die aansluit op de woonwensen van de consument nu en in de toekomst).

Bevorderen van het goed functioneren van de wijken:

- het vergroten van de diversiteit van het woonaanbod in wijken, met name erop gericht om de keuzevrijheid van wijkbewoners te vergroten.
- bevorderen van de afstemming van de verschillende functies (wonen, werken, onderwijs, voorzieningen, recreatie, etc.) op elkaar. Het vergroten van de diversiteit van het aanbod en de eigenheid van de wijken draagt ook bij aan het stimuleren van de doorstroming.
- zorg dat men betrokken is bij de buurt, want dit komt de leefbaarheid ten goede;

Het beleid voor wonen en woonomgeving is uitgewerkt in vier vormen van beleid:

- de gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor wonen en woonomgeving;
- extra ontwikkelingen voor wonen en woonomgeving realiseren;

- benutten van de kansen voor wonen en woonomgeving;
- bedreigingen voor wonen en woonomgeving voorkomen.

Het beleid voor wonen en woonomgeving is uitgewerkt in vier vormen van beleid:

- de gemeentelijk basis verantwoordelijkheid voor wonen en woonomgeving;
- extra ontwikkelingen voor wonen en woonomgeving realiseren;
- benutten van de kansen voor wonen en woonomgeving;
- bedreigingen voor wonen en woonomgeving voorkomen.

2.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor wonen en woonomgeving

Beschikbaarheid van een woning voor alle doelgroepen

Elke inwoner moet in beginsel in staat zijn in Papendrecht een passende woning te vinden. Passend ten aanzien van de aard van de woning, de bereikbaarheid van noodzakelijke voorzieningen, maar ook ten aanzien van de betaalbaarheid. Binnen de bestaande woningmarkt, en de wijze waarop deze is georganiseerd, is het overgrote deel van de inwoners van Papendrecht in staat daarbij hun eigen keuzen te maken. Voor een aantal doelgroepen ziet de gemeente een medeverantwoordelijkheid, omdat zij binnen de mechanismen

van de woningmarkt daartoe onvoldoende in staat zijn. De gemeente zal er op toezien dat zowel bij de programmering van nieuwbouwwoningen als bij aanpassingen van de bestaande voorraad ook voor deze meer kwetsbare doelgroepen passende woningen beschikbaar blijven. Zij richt zich daarbij primair op de volgende doelgroepen:

- lage inkomensgroep (o.a. starters);
- ouderen;
- mensen met een lichamelijke beperking (in alle leeftijdsgroepen);
- arbeidsmigranten;
- statushouders;
- bijzondere doelgroepen.

De gemeente zal er daarom op toezien dat:

- er voor alle doelgroepen voldoende aanbod blijft van kwalitatief goede sociale woningen die betaalbaar zijn. De komende periode zal ernaar gestreefd worden om het aandeel sociale woningen te handhaven voor zover de ruimtelijke mogelijkheden dit toelaten. In 2015 zal met het ontwikkelen van een nieuwe (regionale) woonvisie bekeken worden in hoeverre dit om aanpassing vraagt.
- nabij (dagelijkse) voorzieningen voldoende woningen beschikbaar zijn voor mensen met een beperking en speciale doelgroepen.

Een woningvoorraad die aansluit bij de bevolkingsontwikkeling

De ontwikkeling van het aantal huishoudens in Papendrecht wordt bepaald door de samenstelling van de bevolking, maatschappelijke trends, maar vooral door vestiging en vertrek van huishoudens in/uit de gemeente. Bij de verhuisbewegingen van en naar Papendrecht speelt het geheel van ontwikkelingen in de woningmarkt Drechtsteden een grote rol. Vanuit haar autonome verantwoordelijkheid, om binnen deze woningmarkt haar eigen inwoners een passende woning te kunnen bieden, voorziet de gemeente voor de periode 2010 - 2020 een toename van de woningvoorraad. Deze toevoeging aan de woningmarkt zal primair plaats moeten vinden in:

- de afronding van Oostpolder / Land van Matena;
- de ontwikkeling binnen het centrum;
- diverse kleinere inbreidingslocaties in de woonwijken;
- via herstructurering van bestaande woningbouw.

Faciliteren van de veranderende eisen aan de woning en woonomgeving

De veranderende levensstijlen van de bevolking stellen andere eisen aan de woning en woonomgeving. Nieuwbouw biedt in Papendrecht maar beperkte mogelijkheden en heeft maar in zeer beperkte mate invloed op de samenstelling van

de voorraad. Daarom is ook aanpassing van de bestaande woningvoorraad aan de veranderende kwaliteitseisen noodzakelijk. De gemeente wil dit bereiken door:

- bij herziening van bestemmingsplannen voor woongebieden het aanpassen van woningen door particulieren, woningcorporaties en beleggers, planologisch juridisch optimaal te faciliteren;
- groot onderhoud en herinrichting van de woonomgeving af te stemmen op de veranderende wensen ten aanzien van de kwaliteit van de woonomgeving;
- herontwikkeling van bestaande buurt- en wijkvoorzieningen af te stemmen op de verwachte en beoogde veranderingen in de woonwensen van de betreffende buurt of wijk;
- nieuwbouwprogrammering wordt afgestemd op de mutatiemogelijkheden van de voorraad in relatie tot de veranderende woonwensen.

Deze ontwikkelingen moeten de maatschappelijk hoog gewaardeerde woonkwaliteiten van Papendrecht, veel laagbouw en het dorps karakter, minimaal behouden en waar mogelijk versterken.

2.2 Extra ontwikkelingen op het gebied van wonen en woonomgeving realiseren

Een woon- en woonomgevingskwaliteit met toekomstwaarde

De gemeente Papendrecht vindt dat zij voor de toekomst niet alleen kan volstaan met het faciliteren van aanpassingen van de bestaande voorraad en afstemmen van de nieuwbouw op de veranderende eisen aan de woning- en woonomgevingkwaliteit. Ze is van mening dat ze verder moet gaan, wil ze ook in de toekomst een aantrekkelijke woon- en leefomgeving zijn binnen de Drechtsteden en de zuidoost flank van de Randstad. De woningmarkt verschuift van een aanbodmarkt naar een vraagmarkt. De afgelopen jaren heeft de markt voor nieuwbouwwoningen hier reeds nadrukkelijk op ingespeeld. Maar meer en meer is dezelfde woning op meerdere locaties beschikbaar. Ondanks de nog steeds aanwezige tekorten in de woningmarkt nemen de kwalitatieve eisen aan de locatie waar de woning staat sterk toe. Het gaat niet meer alleen om de juiste woning, maar de juiste woning op de juiste plaats. Papendrecht heeft de ambitie in deze concurrentie binnen de regionale woningmarkt een sterke positie in te nemen.

De gemeente kan niet zelf actief zorgdragen voor een betere kwaliteit van de woning. In haar basisbeleid faciliteert ze

wel de mogelijkheden daartoe. De verantwoordelijkheid van de gemeente ligt primair bij de woonomgeving. Daarom wil Papendrecht, naast de noodzakelijke aanpassingen van de woonomgeving, extra kwaliteiten toevoegen die ertoe moeten bijdragen dat verschillende woongebieden van de gemeente aantrekkelijke woonlocaties zijn. De gemeente neemt daarom nadrukkelijk de regie in handen ten aanzien van:

- de inrichting van de woonomgeving, zodat die voor de bewoners bijdraagt aan een onderscheidende woonkwaliteit;
- het creëren van voorwaarden om voor de woonkwaliteit belangrijke buurt- en wijkvoorzieningen te realiseren;
- de zorg dat vanuit de woonwijken andere belangrijke voorzieningen binnen en buiten Papendrecht voldoende bereikbaar zijn;
- de zorg dat vanuit de woonwijken werk en recreatiegebieden binnen en buiten Papendrecht voldoende bereikbaar zijn.

Vergroten van de aantrekkelijkheid voor huishoudens met hogere inkomens

De zuidoost flank van de Randstad heeft een tekort aan goede aantrekkelijke woonmilieus voor huishoudens in de hogere inkomensklassen. Binnen Drechtstedenverband is met het project Drechtoevers ook in Papendrecht het aanbod aan

appartementen voor deze doelgroep aanmerkelijk versterkt. Maar met name voor eengezinswoningen in een groen/blauwe omgeving zijn woningzoekenden nog te sterk aangewezen op de zeer schaarse mogelijkheden in het Groene Hart, of wijken ze uit naar Brabant. Papendrecht heeft de ambitie om op dit marktsegment, gericht extra woningen in een groen/blauwe omgeving aan de woningvoorraad toe te voegen binnen de bebouwingscontour. Mogelijkheden hiervoor liggen vooral in Oostpolder en het Land van Matena. Deze woningen moeten wat betreft woonomgevingkwaliteit kunnen concurreren met andere ontwikkelingen binnen de Drechtsteden in dit woningmarktsegment. De ontwikkeling van deze woningen mag niet ten koste gaan van de woonomgevingkwaliteiten van de bestaande voorraad in Papendrecht.

2.3 Benutten van kansen voor wonen en woonomgeving

De gemeente Papendrecht wil de kansen, die zich voordoen op de woningmarkt, zo goed mogelijk kunnen benutten. Zij is daarbij ook afhankelijk van initiatieven van marktpartijen (corporaties, commerciële ontwikkelaars, zorginstellingen, e.d.). Die hebben een eigen verantwoordelijkheid en een eigen belang om woningbouwplannen en herstructureringsplannen op te stellen. De gemeente wil in staat zijn op dergelijke initiatieven en plannen een goede regie te voeren, zodat deze

plannen kwantitatief en kwalitatief de juiste bijdrage leveren aan goed en zorgeloos wonen in Papendrecht.

Toetsingskader voor woningbouwplannen

Papendrecht zal plannen en initiatieven voor woningbouw en herstructurering van de bestaande woningvoorraad beoordelen op de bijdrage aan de kwaliteiten van de woonwijk, waar dat bouwplan gerealiseerd gaat worden en de bijdrage aan de volkshuisvestingsvraag voor geheel Papendrecht.

Bijdrage aan de kwaliteit van de woonwijk

Voor het beoordelen van de bijdrage van een bouwplan aan de woonwijk, waar dat plan gerealiseerd gaat worden, hanteert de gemeente de volgende criteria:

- de bijdrage aan de gewenste diversiteit van de opbouw van de woningvoorraad in de wijk;
- de bijdrage aan de gewenste verhuisdynamiek in de wijk;
- de bijdrage aan gewenste stimulering van voor de wijk belangrijke doelgroepen;
- de bijdrage aan de ruimtelijke karakteristiek van de wijk.

De specifieke doelen per woonwijk zullen door de gemeente worden vastgelegd in een "Foto van de wijk".

Bijdrage aan de volkshuisvestingsvraag

Voor het beoordelen van de bijdrage van een bouwplan aan de volkshuisvestingsvraag voor geheel Papendrecht hanteert de

gemeente de volgende criteria:

- niet verstorend werken op de gemeentelijke woningbouwprogrammering en de daarin nagestreefde segmentering;
- de bijdrage ten behoeve van doelgroepen die voor een goed functionerende gemeentelijke woningmarkt belangrijk zijn;
- het toevoegen van iets onderscheidens aan het totale woningaanbod van Papendrecht.

2.4 Bedreigingen ten aanzien van wonen en woonomgeving voorkomen

De toekomst van wonen en woonomgeving wordt niet alleen bepaald door de woning en de fysieke woonomgeving, maar ook door sociaal-maatschappelijke kwaliteiten. Verval van deze kwaliteiten vindt vaak sluipend plaats, waardoor een wijk of buurt een negatief imago krijgt. Het gaat om ontwikkelingen op het vlak van voorzieningen, sociale veiligheid en aantasting van het leefmilieu. De gemeente Papendrecht wil zo veel mogelijk voorkomen dat dergelijke ontwikkelingen voor bewoners aanleiding zijn een andere woning buiten de betreffende wijk of buurt te zoeken, c.q. dat woningzoekenden een buurt of wijk gaan mijden.

Ontwikkeling in de kwaliteit van de woningen

De gemeente zal eigenaren actief aanspreken op verlies van kwaliteit van de woning. Voor individueel particulier eigendom zal de gemeente mogelijkheden in het leven roepen om in situaties, waar het nodig is, ondersteuning te bieden om de kwaliteit op peil te houden, uiteraard met behoud van de eigen verantwoordelijkheid van de eigenaar. Voor de woningen die eigendom zijn van een woningcorporatie zal de gemeente bij verlies van kwaliteit de corporatie aanspreken op haar maatschappelijke verantwoordelijkheid in deze en indien nodig daartoe bestuurlijke maatregelen nemen. Particuliere verhuurders zullen, bij verlies van de woonkwaliteit, op basis van de wettelijk beschikbare instrumenten door de gemeente worden aangeschreven op het nakomen van hun wettelijke verantwoordelijkheden.

Ontwikkeling in de kwaliteit van de woonomgeving

De gemeente is zelf de eerst verantwoordelijke voor het openbare deel van de fysieke woonomgeving.

Ontwikkelingen op het vlak van voorzieningen

De gemeente kan er voor zorgdragen dat er ruimte is voor voorzieningen fysiek zodat diensten aangeboden kunnen worden. Ze kan maar in zeer beperkte mate invloed uitoefenen op het daadwerkelijk leveren van die diensten. Marktontwikkelingen noodzaken veel dienstverleners tot schaalvergroting. Om

ontwikkelingen op het vlak van voorzieningen op buurt en wijkniveau te behouden zal de gemeente er op toezien dat in elke wijk voldoende fysieke ontwikkelruimte voor voorzieningen blijft. Herontwikkeling van vervallen voorzieningenlocaties zal hierop worden getoetst.

Ontwikkelingen op het vlak van sociale veiligheid

Via de lijn van welzijn vindt actieve ondersteuning plaats van de sociale kwaliteit van de wijken. Maar op gezette tijden kunnen zich in een wijk niet te voorziene ontwikkelingen voordoen, die effect hebben op de beleving van de sociale veiligheid van een wijk. Veiligheid kan gaan om feitelijk onveilige situaties, zoals een kruispunt waar regelmatig ongelukken gebeuren, of de kans op een calamiteit, bijvoorbeeld op de Merwede. Daarnaast speelt de beleefde veiligheid een grote rol, zoals angst voor agressie of voor calamiteiten. De gemeente Papendrecht streeft naar een goede veiligheidsbeleving voor alle burgers. Zij wil dat onder meer bereiken door:

- het actief wegnemen van onveilige situaties door aanpassing, sanering of verplaatsing;
- snel te reageren op elementen die van invloed zijn op veiligheidsbeleving, zoals snel herstel van vandalisme;
- het realiseren van condities voor veiligheid in en rond de woning.

“De gemeente streeft naar een integraal en samenhangend aanbod van wonen, welzijn en zorg binnen Papendrecht.”

3. Welzijn en voorzieningen

De gemeente streeft naar een integraal en samenhangend aanbod van wonen, welzijn en zorg binnen Papendrecht. Met de komst van de Wmo heeft de gemeente meer verantwoordelijkheden op het brede veld van zorg, wonen en welzijn gekregen.

Beleid ten aanzien van maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen voor goed wonen en leven

In ons beleid willen wij het accent leggen op de sociale samenhang in en leefbaarheid van Papendrecht, het voorzieningenaanbod en het bieden van ondersteuning. Doel is een toereikend, bereikbaar en toegankelijk voorzieningenaanbod, met name voor woonzorgvoorzieningen, sport- en recreatievoorzieningen, onderwijsvoorzieningen en horecavoorzieningen. Onze prioriteit is daarbij gericht op het op peil houden van de leefbaarheid en het versterken van de sociale infrastructuur. Wij willen dat doen door:

- het ondersteunen van initiatieven die burgers ondernemen om leefbaarheid en zelfredzaamheid te vergroten;
- stimuleren van vrijwilligers door op uitvoeringsniveau de voorkeur te geven aan lokale samenwerking boven regionale samenwerking;
- welzijnsactiviteiten dichterbij de burger te organiseren;
- het voeren van een accommodatiebeleid gericht op een

samenhangende 'buurtgerichte' basisaccommodatie per wijk en een zo breed mogelijk centraal accommodatieaanbod binnen de gemeente Papendrecht;

- een goede regionale afstemming van het voorzieningenaanbod dat niet noodzakelijk binnen de gemeente Papendrecht hoeft te zijn gesitueerd (voorzieningentrap);
- het transparant en rechtvaardig maken van de gemeentelijke bijdragen aan de exploitatie en het multifunctioneel gebruik van accommodaties door verenigingen en organisaties;
- ruimte te creëren voor de verschillende spelers (aanbieders, maatschappelijke organisaties) zodat zij hun eigen rol, vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, op een goede manier kunnen vervullen.

Veel welzijnsaccommodaties in de gemeente Papendrecht zijn gebouwd in de periode eind zestiger - medio zeventiger jaren en zijn dus oud dan wel verouderd te noemen. De bouwkundige status en energiezuinigheid van vele accommodaties in het geding is. Gebouwaanpassingen dan

wel nieuwbouw is te verwachten én noodzakelijk, willen we onze accommodaties 'op niveau' houden. Hier komt bij dat er in relatief korte tijd een grote slag wordt gemaakt. Bovendien is óók de functionaliteit van het accommodatiebestand eenzijdig: veel welzijnsaccommodaties bestaan uit oude schoolgebouwen die -vaak na minimale aanpassing- worden gebruikt voor welzijnsfuncties. Bij het creëren van nieuwe accommodaties is multifunctionaliteit, dat betekent het delen van de accommodatie met gelijkgestemde gebruikers, het uitgangspunt. De tijd van iedere club een eigen honk is voorbij.

Ook bij de ontwikkeling van nieuwe onderwijsaccommodaties wordt multifunctionaliteit nagestreefd, waarbij ten alle tijden het goed kunnen functioneren van het onderwijs centraal blijft staan.

Een sterk centrum

Papendrecht stuurt op versterking van het centrum. Nieuwe niet-wijkgebonden voorzieningen zullen waar mogelijk in het centrum worden gerealiseerd. Dit heeft als voordeel dat:

- de functionele diversiteit van het centrum wordt vergroot, waardoor de betekenis van het centrum voor de inwoners, zowel functioneel als over de gehele dag gezien, toeneemt;
- de parkeerfaciliteiten van het centrum beter worden benut, omdat naast het winkelbezoek overdag ook

de bezoekers van de accommodaties, die veelal in de avonden komen, van dezelfde parkeervoorzieningen gebruik kunnen maken. Daardoor wordt ook de parkeer- en verkeersdruk op de wijken ten gevolge van accommodatiebezoek teruggedrongen, wat goed is voor de leefbaarheid van de wijken;

- door gebruikers van de accommodaties georganiseerde evenementen gebruik kunnen maken van de openbare ruimte van de Markt en de Veerweg, waardoor deze evenementen meer betekenis krijgen voor geheel Papendrecht, wat de sociale interactie tussen inwoners bevordert;
- het centrum door de toename van bezoek ook voor commerciële voorzieningen aantrekkelijker wordt.
- Het beleid voor maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen voor goed wonen en leven is uitgewerkt in vier vormen van beleid:
- de gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen voor goed wonen en leven;
- extra ontwikkelingen voor maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen realiseren;
- benutten van de kansen voor maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen;
- ongewenste ontwikkelingen bij voorzieningen voorkomen.

3.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor welzijn en voorzieningen

Sturen op een compleet basisaanbod

Om in Papendrecht goed te kunnen wonen en leven is minimaal een basisaanbod aan maatschappelijke en commerciële voorzieningen noodzakelijk. Voor een gedeelte van dit basisaanbod heeft de gemeente een directe verantwoordelijkheid, omdat ze daarin een wettelijke taakstelling heeft. Voor veel voorzieningen geldt deze wettelijke taak niet. Daarvoor kan Papendrecht zelf kiezen of ze daarin wil voorzien. (Zie: Extra ontwikkelingen voor maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen realiseren)

Basistaak

De basisvoorzieningen waarvoor de gemeente een (wettelijke) taak heeft zijn:

Onderwijs- en onderwijsgerelateerde voorzieningen:

- basisonderwijs;
- voorzieningen voor bewegingsonderwijs voor alle onderwijsvoorzieningen;
- buitenschoolse opvang.

Maatschappelijke voorzieningen:

- Wmo servicepunt(en);
- jeugd en jeugdzorg;
- bibliotheek.

Sportvoorzieningen:

- openbare speelplekken;
- sportvoorzieningen anders dan bewegingsonderwijs maken geen deel uit van de basistaak.

Zorgvoorzieningen:

- de zorgvoorzieningen maken geen deel uit van de basistaakstelling.

Commerciële voorzieningen:

- commerciële voorzieningen maken geen deel uit van de basistaakstelling.

De gemeente faciliteert

De gemeente biedt deze voorzieningen in principe niet zelf aan (uitzondering hierop is de inrichting van speelplekken), maar faciliteert de organisaties en instellingen die deze voorzieningen aanbieden. Zij heeft de verantwoordelijkheid de faciliteiten te bieden om deze voorzieningen ook te kunnen aanbieden. Zij doet dat door:

- planologische en stedenbouwkundige condities te creëren waarbinnen dergelijke accommodaties, ook in de toekomst, kunnen worden ontwikkeld;
- een aantal gebouwen in exploitatie te hebben die aan organisaties of instellingen kunnen worden verhuurd;
- bij vernieuwing van de accommodaties streeft de gemeente naar een goede spreiding van de voorzieningen, waarbij een sociaal veilige bereikbaarheid een randvoorwaarde is;
- subsidiëren van deze organisaties en instellingen.

3.2 Extra ontwikkelingen voor welzijn en voorzieningen realiseren

Naast het basisbeleid, gericht op de gemeentelijke taakstelling op het vlak van onderwijs en maatschappelijke voorzieningen neemt de gemeente een extra verantwoordelijkheid ten aanzien van het overige voorzieningen aanbod. Zij richt zich daarbij op:

Onderwijs- en onderwijsgerelateerde voorzieningen:

- behoud en waar mogelijk versterken van de mogelijkheden om VO en MBO onderwijs binnen Papendrecht te kunnen bieden, in nauwe afstemming met de totale onderwijsontwikkelingen in de Drechtsteden.

Maatschappelijke voorzieningen:

- het bieden van accommodaties, of het zorgdragen dat accommodaties beschikbaar komen voor:
  - kinderopvang;
  - podiumkunst en cultuur;
  - oefenruimten voor muziek;
  - educatie en vrijwilligerswerk;

Sportvoorzieningen:

- de realisatie van accommodaties is met name gericht op breedtesporten. Daaronder wordt verstaan sportactiviteiten die op lokaal niveau plaats vinden en niet op beroepsniveau of topsportniveau worden beoefend en een ruime deelname kennen vanuit de bevolking van Papendrecht.

Zorgvoorzieningen:

- planologisch ruimte bieden voor de vestigingsmogelijkheden van zorgvoorzieningen die bestemd zijn voor Papendrechtse inwoners;
- fysieke ruimte voor eerste lijns zorgvoorzieningen bieden in multifunctionele accommodaties.

Commerciële voorzieningen:

- planologisch ruimte bieden aan de vestigingsmogelijkheden voor commerciële voorzieningen zo mogelijk in het centrum.

Bevorderen van de kwaliteit en clustering

De gemeente wil een impuls geven aan de kwaliteit van de voorzieningen. Veel voorzieningen zitten in verouderde accommodaties die over geheel Papendrecht verspreid liggen. De prioriteit ligt bij directe bijdrage aan een goede woon- en leefkwaliteit binnen Papendrecht.

De functionele eisen van voorzieningen zullen zoveel mogelijk worden afgestemd op de eisen vanuit de leefbaarheid van de wijk. Veel voorzieningen vragen om een goede autobereikbaarheid en parkeercapaciteit. Deze eisen zijn niet altijd te combineren met de woon- en leefkwaliteit van een buurt. Bij herlocatie van voorzieningen in de wijk zal door de gemeente een afweging worden gemaakt tussen de functionele eisen van de voorziening en de kwaliteitskenmerken van de wijk.

Bij alle nieuwe locaties stuurt de gemeente op multifunctionele gebouwen, zowel uit oogpunt van kostenbeheersing, maar ook om de sociale interactie te bevorderen. Bij voorzieningen, die niet per definitie in de wijk hoeven te worden gesitueerd, streeft de gemeente clustering na. Bij deze clustering spelen de volgende criteria een belangrijke rol:

- economische aspecten, zoals meervoudig gebruik van accommodaties, ondersteunende voorzieningen en buitenruimtes (zoals parkeren);

- sociale veiligheid en bereikbaarheid, zodat alle gebruikers op een veilige wijze de voorzieningen kunnen bereiken en gebruiken;
- duurzaamheid en effectief ruimtegebruik, omdat de fysieke ruimte binnen het stedelijk gebied van Papendrecht beperkt is;
- versterking van het toeristisch recreatief profiel van de gemeente door in de centrale as jachthaven - Veerweg de ontwikkeling van cultuur, horeca en leisure te bevorderen. De gemeente ondersteunt dit via inrichting van de openbare ruimte;
- het vormgeven van woonservicezones zoals aangegeven in het rapport 'Woonservice zones in Papendrecht'.

Verbetering van de sportaccommodaties

Bij de sportaccommodaties streeft de gemeente naar een zo goed mogelijk benutten van de bestaande fysieke ruimte. Door grasvelden om te zetten naar kunstgrasvelden kunnen bestaande faciliteiten veel intensiever worden benut. In sportpark Oostpolder is deze lijn noodzakelijk en reeds ingezet, omdat de gebruiksbehoefte van dit park door de nieuwe woonwijk sterk toeneemt. In sportpark Slobbengors biedt omschakeling naar kunstgras mogelijkheden voor een verbreding van de gebruiksmogelijkheden van dit sportpark.

Stimulering van vrijwilligerswerk

Er gebeurt momenteel veel in Papendrecht met en door vrijwilligers. De gemeente hecht hier een groot belang aan. Om dit te behouden verdient lokale samenwerking op uitvoeringsniveau de voorkeur boven regionale samenwerking op uitvoeringsniveau.

De gemeente zal, de komende jaren, deze (welzijns) activiteiten dichterbij de burger organiseren. Hieruit volgt dat in de toekomst het aanbod meer 'buurtgericht' dan 'doelgroepgericht' is georganiseerd. Hierbij is ruim aandacht voor het ondersteunen van initiatieven die burgers ondernemen om leefbaarheid en zelfredzaamheid te vergroten. Een integrale benadering en verbreding van sociale netwerken zijn hierbij uitgangspunten, het verbinden van formele en informele zorgnetwerken een doel. Om de zelfredzaamheid van burgers te versterken is het belangrijk dat de samenhangende welzijnsactiviteiten op buurt of wijkniveau worden aangeboden. Dit betekent dat er in de toekomst binnen elke wijk in Papendrecht mogelijkheden zijn voor welzijnsactiviteiten, al dan niet in combinatie met de Brede School.

3.3 Benutten van kansen voor welzijn en voorzieningen

Faciliteren van de commerciële voorzieningen

Met de herontwikkeling van het centrum is een belangrijke impuls gegeven aan de ontwikkeling van de commerciële voorzieningen in Papendrecht. De gemeente creëert de ruimtelijke condities, de invulling van de commerciële voorzieningen zal door de markt moeten plaatsvinden. Naast de centrumvoorzieningen zijn ook op wijkniveau commerciële voorzieningen nodig voor een goede leefbaarheid.

Versterken van de centrale as

De gemeente stimuleert de vestiging van nieuwe commerciële initiatieven in de centrale as Jachthaven/ Veerplein - Veerweg. Bij de afweging of de gemeente aan een initiatief planologische medewerking verleent, zal de gemeente de volgende criteria hanteren:

Initiatieven in het centrum zullen beoordeeld worden op:

- hun functionele bijdrage aan de diversiteit van het centrum;
- hun inpasbaarheid in maat en schaal van het centrum;
- de effecten op andere functies in het centrum;
- de effecten op de woonkwaliteit in het centrum.

Initiatieven in en rondom de jachthaven/Veerplein zullen beoordeeld worden op:

- hun bijdrage aan het vergroten van de functionele betekenis van de jachthaven;
- hun relatie met havenactiviteiten;
- de bijdrage aan de relatie jachthaven/Veerplein - centrum;
- de effecten op de woonkwaliteit in de directe omgeving van de jachthaven/Veerplein.

Initiatieven langs de Veerweg, buiten het centrum zullen beoordeeld worden op:

- hun betekenis voor het toeristisch recreatief bezoek;
- de bijdrage aan de relatie Veerweg-centrum;
- de effecten op andere voorzieningen langs de Veerweg;
- hun inpasbaarheid in maat en schaal van de omgeving;
- de effecten op de woonkwaliteit in de aangrenzende woonbuurten.

3.4 Ongewenste ontwikkelingen bij welzijn en voorzieningen voorkomen

De ontwikkeling van commerciële en niet-commerciële voorzieningen wordt bepaald door bedrijfseconomische afwegingen, randvoorwaarden en kaders vanuit de

rijksoverheid, zoals financieringscondities en door management organisatorische afwegingen. De keuzen die een bedrijf of instelling daarbij maakt, kunnen voor Papendrecht ongunstig uitvallen en effecten hebben op de woon- en leefkwaliteit van de gemeente. De invloed van de gemeente op dergelijke beslissingen is in veel gevallen beperkt.

Bedreigingen

Bedreigingen die zich concreet voordoen zijn:

- leegstand van accommodaties, ten gevolge van vertrek van, of beëindiging van de dienstverlening door maatschappelijke instellingen;
- leegstand van commerciële ruimten als gevolg van faillissementen of verhuizing van ondernemingen (winkels, horeca, toerisme, recreatie);
- overlast van omwonenden.

Door ontwikkelingen op het vlak van infrastructuur maar ook veranderingen in de dienstregeling kan de bereikbaarheid van voorzieningen in en buiten Papendrecht onder druk komen te staan. Potentiële locaties die van betekenis kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen, zijn veelal ook voor andere ruimtelijke ontwikkelingen interessant. Uit planeconomische motieven wordt soms gekozen voor een

economisch aantrekkelijke invulling op de korte termijn. Dit kan tot gevolg hebben dat op de langere termijn bepaalde voorzieningen niet meer in Papendrecht gehuisvest kunnen worden, waardoor de inwoners daarvoor aangewezen zullen zijn op het aanbod buiten de gemeente.

Voorkomen van ongewenste belemmeringen

De gemeente Papendrecht wil zoveel mogelijk voorkomen dat aspecten waar zij wel invloed op kan uitoefenen, ongewild van negatieve invloed zijn op beslissingen van bedrijven en instellingen. Zij wil dat bereiken door:

- het terugdringen van niet-noodzakelijke beperkingen ten aanzien van het bouwen of het gebruik van gebouwen bij de actualisering van bestemmingsplannen;
- het bieden van een heldere en slagvaardige procesgang voor initiatieven die niet mogelijk zijn binnen het vigerend instrumentarium, maar wel van belang zijn voor Papendrecht;
- een adequate dienstverlening op het gebied van vergunningen;
- voldoende voor toekomstige voorzieningen van belang zijnde locaties planologisch veiligstellen. Het aantal m² huidig gebruik is hierbij het uitgangspunt.

Voorkomen van gebrek aan informatie

Gebrek aan informatie kan wederzijds leiden tot het nemen van beslissingen die niet beoogde effecten hebben. De gemeente hecht daarom veel waarde aan een goede communicatie met bedrijven en instellingen op het vlak van voorzieningen. Zij wil dit bereiken door:

- een regelmatig overleg met de partijen die van betekenis zijn in het veld van de voorzieningen;
- het instellen van een portaal waar bedrijven en instellingen op het vlak van voorzieningen, gericht vragen kunnen neerleggen waarbij de gemeente een rol kan spelen.

“De groei van Papendrecht zit niet in de kwantiteit (meer), maar in de kwaliteit (beter).”

4. Economie en werken

De kwaliteit van leven in Papendrecht wordt bepaald door een compleet aanbod voor wonen, werken, voorzieningen en recreatie. De gemeente wil daarom een economisch sterke gemeente in een sterke regio Drechtsteden zijn.

Beleid ten aanzien van economie en werkgelegenheid

De bedrijvigheid is van oudsher een belangrijke factor binnen de gemeente. De gemeente heeft op relatief weinig bedrijventerreinoppervlak een groot aantal arbeidsplaatsen. Naast de bouwnijverheid (bouw en weg- en waterbouw) met circa een kwart van de arbeidsplaatsen, zijn de vliegtuigindustrie en voedingsindustrie grote werkgevers. De groei van Papendrecht zit niet in de kwantiteit (meer), maar in de kwaliteit (beter). Wij richten ons beleid op het behouden en versterken van de bestaande bedrijvigheid binnen de gemeente Papendrecht, waarbij de historische relatie van werken en water een onderscheidend gegeven is. Als er lokaal geen mogelijkheden zijn om bepaalde bedrijvigheid te accommoderen, dient een vestiging binnen de regio Drechtsteden de voorkeur.

Lokale ontwikkelingen van bedrijven en ondernemingen en de wijze waarop Papendrecht daarmee wil omgaan, kunnen niet los gezien worden van ontwikkelingen in de Drechtsteden. Economische processen spelen zich in sterke mate af in regionaal verband. Zowel de relatie tussen bedrijf

en werknemer als de onderlinge relaties tussen de bedrijven (toeleverancier en afnemer).

Voor de lokale werkgelegenheid zijn zowel de Business-to-Business bedrijven als de Business-to-Consumer bedrijven van betekenis. De basis van het lokale beleid wordt gevormd door de Economische Visie Drechtsteden. Deze visie is de kop op de regionale nota's: kantorenstrategie voor de Drechtsteden, uitvoeringsstrategie voor bedrijventerreinen Drechtsteden, Hollands Glorie en de horeca- en detailhandelsvisie Drechtsteden.

Op lokaal niveau heeft Papendrecht dit vertaald in een Economisch Ontwikkelingskader Papendrecht met vertaling naar de volgende aandachtspunten:

- streven naar een gezond evenwicht tussen de landelijke winkelketens en de lokale middenstand;
- gevestigd bedrijfsleven behouden en mogelijk maken groei;
- startende ondernemers op maat ondersteunen;
- bevorderen multifunctionele en duurzame bedrijfsgebouwen;

- realiseren van een compleet kwaliteitsaanbod voor de lokale kantorenmarkt;
- stimuleren van de uitbreiding van horeca- en vrijetijds mogelijkheden.

Het beleid voor economie en werken is uitgewerkt in vier vormen van beleid:

- de gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor economie en werken;
- extra economische ontwikkelingen realiseren;
- benutten van de economische kansen;
- economische bedreigingen voorkomen.

4.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor economie en werken

Sturen op kwaliteit

De gemeente Papendrecht koestert haar gevestigd bedrijfsleven en zet zich in groei mogelijk te maken. De groei zit in Papendrecht in de (ruimtelijke) kwaliteit en niet in de kwantiteit. De gemeente heeft geen fysieke ruimte om structureel areaal bedrijventerrein aan de bestaande voorraad toe te voegen. Zij koestert daarom de bestaande bedrijventerreinen en zet in op een goed duurzaam kunnen blijven benutten van deze terreinen.

Beleid voor bestaande bedrijventerreinen

De bestaande bedrijventerreinen zijn in omvang beperkt, maar bieden veel werkgelegenheid. Het beleid is gericht op het goed kunnen doorontwikkelen van de bedrijvigheid op de bestaande bedrijventerreinen. We willen dit doen door:

- zorgdragen dat de bestemmingsplannen geen onnodige beperkingen opleggen aan de doorontwikkeling van bedrijven;
- zorgdragen dat een goede bereikbaarheid van de terreinen over weg en water gegarandeerd blijft;
- zorgdragen dat voor bestaande bedrijven in de hogere milieucategorieën voldoende milieuruimte beschikbaar blijft;
- zorgdragen voor een goede overgang van de bedrijventerreinen naar de aangrenzende gebieden, maar ook van andere functiegebieden naar de bedrijventerreinen.

Beleid voor werken in de wijk

Nieuw ondernemerschap ontstaat overwegend buiten de reguliere bedrijventerreinen. Starters beginnen vaak aan huis of een bestaande kleine bedrijfsruimte buiten de reguliere terreinen. Bij doorgroei na een geslaagde start zoekt men zijn weg binnen het aanbod op bestaande terreinen of verzamelgebouwen binnen de woonwijken.

Het beleid is er op gericht binnen de woonwijken

voldoende mogelijkheden voor daarbij passende vormen van bedrijvigheid te behouden en nieuwe mogelijkheden voor daarbij passende bedrijfsomgevingen te ontwikkelen. De gemeente wil dat doen door:

- vastleggen binnen woonwijken dat vestiging van woonmilieu vriendelijke bedrijvigheid is toegestaan;
- zorgen dat werken aan huis standaard is toegestaan in woongebieden.

Een faciliterende gemeente

De gemeente zet in op het verbeteren van de uitvoerende dienstverlening naar het bedrijfsleven door deregulering en bundeling van vergunningen vanuit het perspectief van de klant.

Samenwerking met het bedrijfsleven

Om de ontwikkeling van het Papendrechts bedrijfsleven te kunnen koesteren is inzicht nodig in de relevante ontwikkelingen binnen het bedrijfsleven. Het economische beleid van de gemeente zal ook doelmatig moeten zijn voor de ondernemers. In alle fasen van de beleidsvorming zal de gemeente, door middel van gestructureerd en frequent overleg met het bedrijfsleven, inzetten op inzicht verkrijgen in de voor de lokale en regionale economie relevante ontwikkelingen.

4.2 Extra economische ontwikkelingen realiseren

Impulsen geven aan economie en werken

Naast een goede zorg voor de reeds in Papendrecht gevestigde bedrijven wil de gemeente een impuls geven aan specifieke onderdelen van de economie, gericht op het versterken van de toekomstwaarde van de lokale economie in Papendrecht. Deze impuls is gericht op:

- het versterken van de kantorenmarkt;
- het behoud van voldoende watergebonden bedrijvigheid;
- het versterken van de economische positie van het centrum;
- het stimuleren van de afstemming bedrijfsleven - onderwijs en bedrijfsleven - arbeidsmarkt.

Kantoorontwikkeling

De gemeente heeft, in relatie tot de gehele Drechtsteden en gemeenten van vergelijkbare omvang, een achterstand op het gebied van arbeidsplaatsen in de zakelijke en commerciële dienstverlening. De gemeente streeft er daarom naar om ca 20.000 m² bvo aan kantoorruimte toe te voegen aan de bestaande voorraad. Zij wil de mogelijkheden daarvoor bieden:

- In het geografische hart (Burgemeester Keizerweg);
- Langs de A15 en dan met name de afslag A15 - Land van Matena;
- Kleinschalig, verspreid in de woonwijken.

Voor de grotere locaties zullen ontwikkelgerichte gebiedsvisies worden opgesteld waarin de mogelijkheden en realisatietermijnen van die locaties worden onderzocht. Voor kleinschalige invullingen worden waar nodig bestemmingsplannen aangepast.

Watergebonden bedrijvigheid

Maritieme bedrijvigheid vormt een belangrijk onderdeel van de lokale historisch-economische identiteit van Papendrecht en de Drechtsteden ('Pieken in de Drechtsteden'). De gemeente vindt het daarom van belang dat ook in de toekomst watergebonden bedrijfslocaties binnen de gemeente behouden blijven. Bij ontwikkelingsprojecten langs de waterkant zal daarom het belang van de watergebonden bedrijfsactiviteiten steeds mee afgewogen worden.

De economische positie van het centrum Papendrecht heeft met het vernieuwde (winkel)centrum een mooie inhaalslag gemaakt, waardoor er nieuwe perspectieven zijn ontstaan voor centrumgerelateerde economische activiteiten. Door nieuwe commerciële en niet-commerciële voorzieningen bij voorkeur te concentreren in

het centrumgebied kan een economisch aantrekkelijk hart ontstaan. De Markt blijft daarbij geschikt voor de ambulante handel en evenementen. Om de aantrekkelijkheid voor toerisme en recreatie te vergroten, wordt ruimte geboden aan uitbreiding van horecavestigingen, ligplaatsen en overnachtingsmogelijkheden en een voorwaardenscheppend terrassen- en evenementenbeleid ontwikkelt. Daarbij staat het versterken van de as Haven - Centrum - Buitengebied (Kinderdijk) centraal. Centrum gerelateerde economische ontwikkelingen moeten deze as versterken.

Afstemming

De gemeente hecht veel waarde aan een goede sociaal-maatschappelijke verankering van het bedrijfsleven in de gemeenschap. Ze neemt daarom de inspanning op zich om binnen Papendrecht de samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs (LOC) en bedrijfsleven en regionale arbeidsmarkt te bevorderen.

4.3 Benutten van de economische kansen

Initiatieven van ondernemers faciliteren

Economische activiteiten worden ontwikkeld door ondernemers en instellingen. Zij komen met initiatieven waarvoor ze de medewerking van de gemeente nodig hebben. De gemeente wil in staat zijn op dergelijke

initiatieven en plannen een goede regie te voeren, zodat deze plannen kwantitatief en kwalitatief ook een bijdrage leveren aan de economie en werkgelegenheid in Papendrecht. De gemeente zal bij de keuze om daaraan medewerking te verlenen, afwegen of een initiatief voldoende bijdraagt aan de beleidsdoelstellingen van Papendrecht. De gemeente zal daarbij letten op:

De meerwaarde van de ontwikkeling

- de bijdrage van de ontwikkeling aan het economisch profiel van de gemeente;
- de bijdrage van de ontwikkeling aan de werkgelegenheid in Papendrecht;
- de bijdrage van de ontwikkeling aan de werkgelegenheid binnen de Drechtsteden.

De effecten van de ontwikkeling

- de invloed van de ontwikkeling op het bestaande bedrijfsleven;
- de invloed van de ontwikkeling op het evenwicht tussen landelijke ketens en de lokale middenstand;
- de invloed van de ontwikkeling op de ruimtelijke kwaliteit van Papendrecht;
- de invloed van de ontwikkeling op de woon- en leefomgeving van Papendrecht.
- Kansen op het gebied van maritieme voorzieningen

- Faciliteren van maritieme voorzieningen, zoals een watertaxi en/of het aanleggen van een trailerhelling.

Stimuleringsprogramma's

Het stimuleren van het gebruik maken van subsidies op het gebied van toerisme, leisure en economie.

4.4 Economische bedreigingen voorkomen

De gemeente wil naast een goede woongemeente ook een goede werkgemeente blijven. Daarvoor is het van belang dat ontwikkelingen die een ongewenste invloed hebben op de autonome ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijfsleven en van in Papendrecht gevestigde instellingen waar mogelijk worden voorkomen. Het gaat daarbij om ontwikkelingen in de woonfunctie, ontwikkelingen op het gebied van de omgevingskwaliteit, ontwikkelingen op het gebied van bereikbaarheid en mobiliteit en op het vlak van regelgeving. De gemeente wil waar mogelijk voorkomen dat dit soort ontwikkelingen bedrijven, die nu in Papendrecht zijn gevestigd, noodzaken naar een locatie buiten de gemeente te vertrekken.

Ontwikkelingen in de woonfunctie

Bij functieverandering van gebieden naar een woonfunctie (bijvoorbeeld een verouderde bedrijfslocatie) en bij

de realisatie van nieuwe woongebieden moet worden voorkomen dat bestaande ontwikkelingsruimte voor bedrijven op bedrijventerreinlocaties wordt ingeperkt. Ontwikkelingen op het gebied van de omgevingskwaliteit Bij verbetering van de omgevingskwaliteit van gebieden moet worden voorkomen dat bestaande ontwikkelingsruimte voor bedrijven op bedrijventerreinlocaties wordt ingeperkt.

Ontwikkelingen op het gebied van bereikbaarheid en mobiliteit

Bij veranderingen van en maatregelen in de infrastructuur moet worden voorkomen dat de bereikbaarheid van de werklocaties verslechterd waardoor ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijven op bedrijventerreinlocaties worden beperkt. Ontwikkelingen op het vlak van regelgeving Landelijke en Europese regelgeving stellen reeds veel kaders aan de ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven. De gemeente streeft ernaar geen aanvullende belemmeringen op het vlak van regelgeving te creëren, tenzij er vanuit andere zwaarwegende maatschappelijke overwegingen wezenlijke noodzaak toe is.

“Papendrecht streeft er naar een toegankelijke en kwalitatief hoogwaardige openbare buitenruimte te creëren.”

5. Omgevingskwaliteit (groen, water, natuur en recreatie)

Met omgevingskwaliteit bedoelt de gemeente Papendrecht de kwaliteiten van groen, water en natuur en landschap, en het openbaar toegankelijke, recreatieve gebruik daarvan. De gemeente Papendrecht streeft er naar een toegankelijke en kwalitatief hoogwaardige openbare buitenruimte te creëren. Het gaat daarbij om de straten en de pleinen, de parken en plantsoenen, waterpartijen en de oever van de Merwede, recreatiegebieden en recreatieve routes en over het buitengebied.

Beleid ten aanzien van de omgevingskwaliteit

De gebruiks- en belevingswaarde van de openbare ruimte vormt een belangrijk onderdeel van een goede woon- en leefomgeving en daarmee van het woongenot in Papendrecht. De kwaliteiten en belevingswaarden van de natuur en het landschap in het buitengebied hebben daarnaast een belangrijke recreatieve waarde voor Papendrecht.

Voor het stedelijk gebied richt het beleid zich primair op het vergroten van de kwaliteit en van de toegankelijkheid van het openbaar groen, inclusief het daarbij behorende water. Onderhoud van het openbaar groen en de openbare ruimten vormt een wezenlijk onderdeel van de waardering van de kwaliteiten. Bij toegankelijkheid is met name aandacht voor de minder mobiele groepen in de samenleving.

Voor de kwaliteiten van het buitengebied is het van belang dat natuurgebieden en recreatief landschap, en dan

met name het Groene Hart, beter bereikbaar worden. De kwaliteiten van groen, water en natuur moeten niet alleen veiliggesteld en versterkt worden, maar ook van betekenis zijn voor de inwoners van Papendrecht en omgeving. Daar waar de kwaliteiten het toestaan moeten er in beginsel ook mogelijkheden zijn voor toeristisch-recreatief gebruik en ruimte voor daarbij behorende ontwikkelingen. De waarde van natuur en landschap en de recreatieve gebruiksmogelijkheden daarvan zijn niet beperkt tot het eigen (beperkte) buitengebied van Papendrecht maar strekt zich ook uit tot het buitengebied van de buurgemeenten en met name Graafstroom. In recreatief opzicht is ook de Biesbosch van grote betekenis voor de woon- en leefkwaliteit in Papendrecht. De ontwikkeling van natuur en landschap en van recreatie moet daarom altijd in regionaal verband (Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en Drechtsteden) worden gezien.

Het beleid voor de omgevingsaspecten groen, water, natuur en recreatie is uitgewerkt in vier vormen van beleid:

- de gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor groen, water, natuur en recreatie;
- extra ontwikkelingen op het vlak van groen, water, natuur en recreatie realiseren;
- benutten van de kansen voor groen, water, natuur en recreatie;
- bedreigingen voor groen, water, natuur en recreatie voorkomen.

5.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor groen, water, natuur en recreatie

De gebruiks- en belevingswaarde van de openbare ruimte vormt een belangrijk onderdeel van een goede woon- en leefomgeving en daarmee van het woongenot in Papendrecht. De gemeente streeft naar behoud en versterken van die kwaliteiten. Voor het beleid wordt onderscheid gemaakt in:

- de omgevingskwaliteiten van het stedelijk gebied;
- de omgevingskwaliteiten van het buitengebied.

Behoud van de omgevingskwaliteit van het stedelijk gebied

De bestaande groene, blauwe en recreatieve kwaliteiten van de wijken moeten behouden blijven. Ontwikkelingen moeten deze kwaliteiten niet aantasten. Beheer en onderhoud moeten deze kwaliteiten behouden en waar mogelijk versterken. Concrete aandachtspunten voor het stedelijk gebied zijn:

- Behouden en versterken van de groene uitstraling;
- een goede groene dooradering van het stedelijk gebied, daar waar mogelijk in combinatie met blauw (water);
- een groene uitstraling van de wegenstructuur;
- sterke groene/blauwe randen rondom het stedelijk gebied.
- Openbare ruimte die recreatief / functioneel bruikbaar is voor de inwoners van Papendrecht alsook bezoekers;
- Een groen / blauwe structuur die duurzaam en voldoende robuust is;
- Behoud van de waarden die kenmerkend zijn voor het ontstaan van Papendrecht (archeologie, cultuurhistorie, landschappelijke waarden).

Behoud van de kwaliteit van het buitengebied

Het buitengebied is een belangrijk recreatief uitloopgebied voor Papendrecht. Voor de burger is ook het aan de A15 grenzende buitengebied van de gemeente Graafstroom

van wezenlijke betekenis voor de kwaliteit van wonen in Papendrecht. De kwaliteiten van het buitengebied worden vooral beleefd vanuit het recreatief gebruik van paden, wegen en de recreatieve steunpunten. De kwaliteiten van de natuur zijn verankerd in de ecologische structuren en verbindingen. Concrete aandachtspunten voor het buitengebied zijn:

- behouden en versterken van de toegankelijkheid van het Groene Hart (Alblasserwaard);
- de bereikbaarheid van de Biesbosch;
- functionaliteit en toegankelijkheid West-Alblasserwaard;
- de functionele kwaliteit van de ecologische verbindingzones.

Veel van deze kwaliteiten zijn gelegen op het grondgebied van de buurgemeenten. Papendrecht heeft de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor de bereikbaarheid van deze gebieden vanuit haar eigen grondgebied. Zij doet dit in overleg met de provincie Zuid-Holland en de beide regio's, te weten Drechtsteden en de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Richtinggevende afspraken zijn onder andere verankerd in de transitievisie Merwedezone en het Uitvoeringsprogramma Groenblauw Netwerk Drechtsteden.

5.2 Extra ontwikkelingen op het vlak van groen, water, natuur en recreatie realiseren

Naast het in de gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor groen, water, natuur en recreatie vastgelegde beleid, gericht op het behoud van de kwaliteiten, wil de gemeente Papendrecht deze kwaliteiten op een aantal punten versterken en de gebruiksmogelijkheden vergroten. Hiermee wil de gemeente ook de brugfunctie die zij vervult tussen het stedelijke gebied van de Drechtsteden en het Groene Hart verder vorm geven. Het beleid is gericht op:

- het versterken van de groen en water structuur;
- het versterken van de recreatieve structuur.

Het versterken van de groen- en waterstructuur

De huidige groen- / waterstructuur heeft al veel kwaliteiten, maar is deels versnipperd. De gemeente wil de groenstructuur van Papendrecht verder versterken en de gebruiksmogelijkheden bevorderen door het koppelen van losse groenstructuren aan het groene netwerk en het verbeteren van de functionele gebruiksmogelijkheden van het water in onder andere de wijken. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten dit mogelijk maken.

Het versterken van de recreatieve structuur

De gemeente wil de recreatieve structuur van Papendrecht verder versterken door:

- aanleg van voet- en fietspaden waarmee bestaande structuren tot een gemeentelijk omvattend netwerk worden aaneengesmeed;
- versterken van de beleving van de dijk en het water van de Merwede door het ontwikkelen van een doorgaand voet-/fietspad;
- verbeteren van de recreatieve toegankelijkheid van het buitengebied vanuit de woonwijken van Papendrecht;
- het herkenbaar en beleefbaar maken van het Papendrechtse gedeelte van de recreatief belangrijke as historische centrum Dordrecht - jachthaven Papendrecht - molens Kinderdijk;
- het herkenbaar en leefbaar maken van de structuren die bepalend zijn geweest voor het ontstaan van Papendrecht.

5.3 Benutten van de kansen voor groen, water, natuur en recreatie

Op het gebied van groen, water, natuur en recreatie zijn, naast de gemeente, ook veel andere partijen, instanties en personen actief. Initiatieven van derden, die bijdragen aan

de versterking van de kwaliteit en de gebruiksmogelijkheden van groen, water, natuur en recreatie zullen waar mogelijk worden ondersteund. De gemeente zal bij het afwegen van deze ondersteuning ondermeer rekening houden met de volgende aspecten:

Initiatieven op het gebied van groen, water en natuur

- de meerwaarde van het initiatief voor de woon- en leefkwaliteit van de wijken;
- de effecten van het initiatief op de openbare toegankelijkheid van groengebieden;
- de betekenis van het initiatief voor de gebruiksmogelijkheden van groengebieden en/of van het buitengebied;
- de betekenis van het initiatief voor de belevingswaarde van groengebieden en/of van het buitengebied.

Initiatieven op het gebied van recreatie

- de meerwaarde van het initiatief voor de diversiteit van het recreatieve aanbod in Papendrecht (en haar buurgemeenten);
- de effecten van het initiatief op de openbare toegankelijkheid van gebieden;
- de effecten van het initiatief vanuit verkeersbewegingen en parkeerdruk;

- de meerwaarde van het initiatief voor de versterking van de recreatieve as Historische centrum Dordrecht - jachthaven Papendrecht - molens Kinderdijk.

Functionele initiatieven (wonen, voorzieningen etc.)

- De effecten van het initiatief op het verknopen van de verschillende onderdelen van de groen- en blauwstructuren.

Samenwerking met derden

Behoud van kwaliteit ten aanzien van openbaar groen binnen de gemeente staat hoog op de agenda. Onderhoud van de openbare ruimte en openbaar groen is een belangrijk item. De gemeente zoekt naar mogelijkheden om een afspraak met derden de gebruiksmogelijkheden van groen te vergroten.

5.4 Bedreigingen voor groen, water, natuur en recreatie voorkomen

Papendrecht is een stedelijke gemeente. Door de strakke ruimtelijke inkadering door water en wegen is de interne groene kwaliteit, die erg gewaardeerd wordt van groot belang. Voorkomen moet worden dat verdere stedelijke verdichting ten koste gaat van deze kwaliteit. Daarom is het van belang dat zorgvuldig wordt omgegaan met het

bestaande groen. Inbreidingen met de daarbij behorende benodigde parkeervoorzieningen mogen dan ook niet ten koste gaan van de bestaande groene karakteristiek. De gemeente wil daarom voorkomen dat:

- uitbreiden ten koste gaat van het bestaande groen;
- groen in ruimtelijke afwegingen per definitie als economisch niet van betekenis wordt beschouwd;
- groenzones illegaal in gebruik worden genomen door burgers of bedrijven;
- door ontwikkelingen of verkoop van groen een versnippering van de groenstructuur ontstaat.

A scenic view of a coastal town in Papendrecht. The foreground shows a brick-paved promenade with a metal railing on the left. A light blue car is parked on the right. In the background, there is a white building with a gabled roof, a church spire, and a crane. The sky is blue with white clouds.

“Bereikbaarheid en mobiliteit is een essentiële component in het goed functioneren van de gemeente Papendrecht.”

6. Mobiliteit en bereikbaarheid

Bereikbaarheid en mobiliteit is een essentiële component in het goed functioneren van de gemeente Papendrecht. Vanuit hun woning verplaatsen mensen zich naar voorzieningen, scholen, zorginstellingen, sportcomplexen, familie en uiteraard naar hun werk. Die verplaatsing kan te voet plaatsvinden, met de fiets, met het openbaar vervoer of per auto.

Beleid ten aanzien van de mobiliteitsstructuur

Een groot aantal verplaatsingen zijn lokaal, van de woning naar de dagelijkse voorzieningen en dergelijke. Een deel van de verplaatsingen is regionaal gericht (vooral voorzieningen en werk in de overige Drechtsteden). Met name voor werk en een aantal bijzondere voorzieningen kunnen verplaatsingen ook bovenregionaal zijn, waarbij uiteraard Rotterdam een belangrijke doelbestemming is.

Afhankelijk van het doel, de reisduur, de reiskwaliteit en de beschikbaarheid van alternatieven bepaalt iemand of zijn verplaatsing te voet, met de fiets, met het openbaar vervoer of met de auto plaatsvindt.

Door de A15, de N3 en de interne wegenstructuur ligt het in Papendrecht primair voor de hand om voor de grotere verplaatsingen de auto te kiezen. De gemeente wil dit autogebruik terugdringen ten gunste van de fiets en het openbaar vervoer. Zij wil dat doen door de aantrekkelijkheid van het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer te verhogen. Met het regionale programma Hoogwaardig

Openbaar Vervoer Drechtsteden (HOV-D) wil ze het gebruik van de bus en de treinstations in Dordrecht en Sliedrecht stimuleren. Dit regionale HOV-D netwerk is ook van betekenis voor de regionale en bovenregionale woon-werk en woon-voorzieningen verplaatsingen.

Op het lokale en bovenlokale schaalniveau zullen goede fietsvoorzieningen een belangrijk element vormen om het autogebruik terug te dringen.

Een veilig en leefbaar Papendrecht

Naast het beïnvloeden van de vervoerkeuze is het belangrijk dat de inwoners van Papendrecht vanuit hun woning alle relevante voorzieningen en werklocaties, binnen en buiten de gemeente, op een directe en veilige wijze kunnen bereiken. Voor de leefbaarheid in Papendrecht is het verder van belang dat de overlast van het verkeer in woongebieden wordt geminimaliseerd.

Het stimuleren van het gebruik van de fiets en/of het openbaar vervoer bij lokale en regionale verplaatsingen kan hieraan wezenlijk bijdragen.

Een interne infrastructuur die dat mogelijk maakt

De interne ontsluitingsstructuur moet alle inwoners in staat stellen hun noodzakelijke verplaatsingen op een verantwoorde, veilige, leefbare, maar ook efficiënte wijze te realiseren. Het interne routenetwerk van wandelpaden/voetgangersgebieden, fietspaden, openbaar vervoerlijnen en straten moet de belangrijkste verkeers- en vervoerstromen op een logische manier geleiden. Onderlinge conflicten in deze stromen moeten waar mogelijk worden voorkomen.

Een externe ontsluiting die zo weinig mogelijk overlast veroorzaakt

Papendrecht vormt geen eiland. Inkomende en uitgaande verkeers- en vervoerbewegingen zijn essentieel voor het functioneren van Papendrecht als woon- en werkgemeente. Deze bewegingen hebben uiteraard ook ongewenste neven-effecten zoals geluidsoverlast, een verminderde luchtkwaliteit, veiligheidsrisico's en parkeerdruk. Bij nieuwe ontwikkelingen mogen deze effecten niet ten koste gaan van de leefbaarheid van Papendrecht. Het aanpakken van bestaande knelpunten mag niet leiden tot een verschuiving van de knelpunten naar andere locaties en gebieden. Niet noodzakelijk doorgaand verkeer dient zoveel mogelijk te worden vermeden, waarbij het goed functioneren van de noodzakelijke interne en externe verkeersafwikkeling prioritair is.

Een doelmatig gebruik van voorzieningen voor verkeer en parkeren

Het beleid is gericht op doelmatig gebruik van infrastructuur en parkeervoorzieningen. Dit vraagt niet alleen om een goede structurering van de infrastructuur en de parkeervoorzieningen, maar ook van bewuste keuzen bij de locatieafweging voor nieuwe functionele ontwikkelingen die een bepaalde verkeersafwikkeling en/of parkeerbehoefte met zich mee brengen.

Om investeringsintensieve parkeervoorzieningen in het centrum doelmatig te benutten zal de gemeente sturen op een centrumgericht locatiebeleid voor alle commerciële en niet-commerciële voorzieningen waarbij parkeren een belangrijke randvoorwaarde is.

Het beleid ten aanzien van de mobiliteitsstructuur is uitgewerkt in vier vormen van beleid:

- de gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor verkeer en vervoer;
- extra ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer realiseren;
- benutten van de kansen op het gebied van verkeer en vervoer;
- bedreigingen op het gebied van verkeer en vervoer voorkomen.

6.1 De gemeentelijke basisverantwoordelijkheid voor verkeer en vervoer

Een bereikbaar en veilig Papendrecht voor alle verkeersdeelnemers

Om ook in de toekomst op een goede manier te kunnen blijven wonen, leven, werken en recreëren is een bereikbare, leefbare en veilige infrastructuur in en rondom Papendrecht van essentieel belang. De inwoners van Papendrecht moeten vanuit hun woning alle relevante voorzieningen, binnen en buiten de gemeente, op een veilige en directe wijze kunnen bereiken.

Een veilig Papendrecht

De gemeente wil een veilige verkeersafwikkeling bereiken door het actief uitzetten van de basisprincipes van een duurzaam veilig verkeers- en vervoersysteem. Hierbij valt te denken aan:

- de verkeersinfrastructuur zoveel mogelijk laten overeenstemmen in vorm, functie en gebruik;
- investeren in veilige school-thuisroutes voor leerlingen op basisscholen en middelbare scholen;
- investeren in verkeerseducatie, voorlichting, gedragsbeïnvloeding, handhaving, regelgeving en voertuigtechnologie;
- onderlinge conflicten tussen zwakke en sterke in verkeersstromen zoveel mogelijk voorkomen, of minimaal markeren, zodat alle weggebruikers deze punten herkennen;
- bij het locatiebeleid van gemeentelijke voorzieningen verkeersveiligheid als een belangrijk criterium mee te wegen.

Interne bereikbaarheid

Alle inwoners moeten in staat zijn hun noodzakelijke verplaatsingen op een verantwoorde, veilige, leefbare, maar ook efficiënte wijze te realiseren. De gemeente wil dit bereiken door:

- zorg te dragen voor een basisnetwerk voor openbaar vervoer;
- bieden van een veilig voetgangers- en fietsnetwerk;
- op een logische manier geleiden van de belangrijkste verkeers- en vervoersstromen op het interne routenetwerk;
- verbetering van de verkeersstructuur van, naar en rondom het centrum, zowel een goede bereikbaarheid van de parkeergarages als de bereikbaarheid van het centrum te voet, per fiets en openbaar vervoer.

Een doelmatig gebruik van voorzieningen voor verkeer en parkeren

Het is van belang dat in Papendrecht een effectief parkeerbeleid wordt gevoerd waarbij het parkeren in de parkeergarage voor bezoekers wordt gestimuleerd, zodat het centrum aantrekkelijk blijft voor externe bezoekers en dat omwonenden zo min mogelijk hinder ondervinden van het centrumbezoek.

6.2 Extra ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer realiseren

Bevorderen openbaar vervoer en langzaam verkeer

Voor de leefbaarheid in Papendrecht is het van belang dat de overlast van het verkeer in woongebieden wordt geminimaliseerd. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het stimuleren van het gebruik van de fiets en/of het openbaar vervoer bij lokale en regionale verplaatsingen. Een belangrijk thema binnen het huidige verkeersveiligheidsbeleid is gedragsbeïnvloeding en verkeerseducatie. In dit kader wordt momenteel aandacht besteed aan veilige schoolthuisroutes voor leerlingen op basisscholen en middelbare scholen.

Hoogwaardig openbaar vervoernetwerk

Om Papendrecht goed bereikbaar te houden is het van belang om te blijven investeren in de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van het openbaar vervoer. De kwaliteit van het openbaar vervoer is mede afhankelijk van de doelstellingen van de provincie en de regio Drechtsteden (beslissingsbevoegdheid). Mogelijkheden om dit te bereiken zijn:

- streven naar een hoge frequentie van de busdiensten om het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken;
- verbeteren van de infrastructuur van het openbaar vervoer en het aanbieden van betrouwbare reisinformatie;
- openbaar vervoerdiensten aanbieden die aansluiten op de specifieke behoeften van reizigers. In regionaal verband wordt in het kader van het project Hoogwaardig Openbaar Vervoer Drechtsteden (HOV-D) de komende jaren geïnvesteerd in het verbeteren van de kwaliteit van het openbaar vervoer per bus;
- de Waterbus biedt momenteel vanaf drie opstappunten in Papendrecht een directe en frequente openbaar vervoerverbinding over water tussen de Drechtsteden en de Stadsregio Rotterdam. Deze dienst kan als aanvulling worden gezien op de reguliere busdiensten;
- streven naar een hoogwaardige verbinding van het buslijnnet vanuit Papendrecht met het toekomstige

station Baanhoek-West te Sliedrecht. Vooral voor de wijken Oostpolder en het Land van Matena ontstaat hierdoor een hoogwaardige verbinding met het spoorwegennet.

Bevorderen langzaam verkeer

Het is de bedoeling dat in de toekomst wordt geïnvesteerd in de bereikbaarheid en veiligheid voor fietsers op zowel utilitair als recreatief niveau. Een direct en veilig netwerk voor fietsers en voetgangers kan bijdragen aan een vermindering van het autogebruik binnen Papendrecht. Bevorderen van langzaam verkeer in de gemeente kan door middel van:

- verbeteren comfort fiets- en voetpaden (bv. aanleg van fietspaden met asfaltverharding);
- gratis fietsenstallingen;
- sociaal veilige routes;
- bevorderen recreatieve fiets- en voetgangersverbindingen (bv. over de A15 en langs de rivieren);
- het waar mogelijk opheffen van bestaande barrières (A15 en N3 en natuurlijke elementen zoals rivieren) zodat duidelijke en veilige routes ontstaan voor het langzaam verkeer om voorzieningen te kunnen bereiken. In dit kader wordt een verbeterde fietsverbinding via de Matenasche Scheidkade gerealiseerd.

Verbeteren bereikbaarheid bedrijventerrein Oosteind en de Oostpolder

De ontwikkeling van nieuwe woongebieden binnen Papendrecht en Sliedrecht zorgen voor een andere verkeersstructuur ten oosten van de N3. De bereikbaarheid van het bedrijventerrein Oosteind en de Oostpolder kan worden gewaarborgd door een verbinding met de infrastructuur van de wijk Baanhoek-west in Sliedrecht. Dit kan worden bereikt door:

- het verbeteren van de bereikbaarheid van het bedrijventerrein Oosteind vanaf de aansluiting Sliedrecht-west met de A15 door middel van het aansluiten van de Ketelweg met de randweg van de wijk Baanhoek-west in Sliedrecht;
- het verbinden van de Noordkil met de infrastructuur van Baanhoek-west in Sliedrecht.

6.3 Benutten van de kansen op het gebied van verkeer en vervoer

Ontwikkelingen van derden

Particuliere initiatieven kunnen kansen bieden voor een verbetering van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Deze initiatieven worden, in beginsel, ondersteund mits ze van daadwerkelijke betekenis zijn voor de interne/ externe bereikbaarheid, veiligheid, en/of mobiliteit van

Papendrecht. Deze ontwikkelingen mogen echter niet leiden tot een verschuiving van knelpunten naar andere locaties en gebieden. Een voorbeeld van een particulier initiatief op het gebied van verkeer en vervoer is de voorgenomen komst van de watertaxi. Dit initiatief, als aanvulling van het overige openbaar vervoer, wordt vanuit de gemeente ondersteund.

Externe bereikbaarheid

Het is van belang om de externe bereikbaarheid van en naar het hoofdwegennet op peil te houden en het liefst te verbeteren. De hoofdwegen A15 en de N3 kampen met capaciteitsproblemen waardoor op het hoofdwegennet regelmatig filevorming ontstaat. De gemeente heeft echter niet direct invloed op de planning om deze knelpunten op te lossen. Een verbetering van de aansluiting van de N3 met de A15 is momenteel opgenomen in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). De gemeente zal verder alle kansen aangrijpen om het verbeteren van de doorstroming op de A15 tussen Papendrecht en Gorinchem hoger op de landelijke beleidsagenda te plaatsen.

6.4 Bedreigingen op het gebied van verkeer en vervoer voorkomen

Voorkomen van ongewenste neveneffecten

Verkeers- en vervoerbewegingen vormen een essentiële voorwaarde voor het (economisch) functioneren van Papendrecht. Deze bewegingen veroorzaken echter ook ongewenste neveneffecten zoals geluidsoverlast, een verminderde luchtkwaliteit, veiligheidsrisico's en parkeerdruk. Het beleid is er op gericht dat nieuwe ontwikkelingen deze effecten niet als zodanig mogen versterken wanneer dit ten koste gaat van de leefbaarheid van Papendrecht. Maatregelen gericht op het aanpakken van bestaande knelpunten mogen daarnaast niet leiden tot een verschuiving van de knelpunten naar andere locaties en gebieden. De volgende ontwikkelingen dienen zoveel mogelijk te worden voorkomen:

- Ontwikkelingen die een ongewenste situatie in algemene zin veroorzaken op het gebied van verkeer en vervoer binnen Papendrecht;
- Ongewenst (vracht-)verkeer door verblijfsgebieden (sluipverkeer), als gevolg van het niet functioneren van het hoofdwegennet;
- Ontwikkelingen buiten de gemeentegrens die van invloed zijn op de interne en externe bereikbaarheid van Papendrecht;
- Het wegvallen van teveel groenvoorzieningen in verblijfsgebieden om te kunnen voldoen aan de parkeernormering.

“De structuurvisie
is een bestuurs-
verantwoordelijk-
heid.”

7. Uitvoeringsparagraaf structuurvisie

De structuurvisie geeft aan welk beleid de gemeente voert ten aanzien van wonen, voorzieningen, werken, omgevingskwaliteit en mobiliteit. Het gaat het om basisverplichtingen en ambities die de gemeente wil waarmaken, maar ook om de regie op initiatieven van derden en het voorkomen van ongewenste ontwikkelingen.

De structuurvisie is een bestuursverantwoordelijkheid. Het gemeentebestuur verplicht zichzelf naar deze structuurvisie te handelen, maar de structuurvisie bevat geen verplichtingen naar burgers. Burgers mogen verwachten dat het bestuur bij verzoeken en vragen van de burger haar antwoord zal baseren op de beleidsuitspraken in deze structuurvisie.

Concreet zal de gemeente om haar beleid te realiseren de volgende instrumenten inzetten:

- Procedurele regie
- Instrumentele regie
- Financiële regie

7.1 Procedurele regie op de uitvoering

Proces instrumenten zeggen iets over de inspanningen die de gemeente voornemens is te doen om haar beleid operationeel te maken. Het gaat om de activiteiten gericht op:

- een goede afstemming van beleidsontwikkelingen, om maximale win-win situaties te bereiken;
- nadere uitwerking van beleid, om beleid op hoofdlijnen te operationaliseren;
- de wijze waarop de gemeente bij de verdere beleidsuitwerking wil omgaan met andere partijen, zoals overleg en communicatietrajecten;
- proces- en procedureafspraken.

Afstemming van beleid

De sectorale ordening van het beleid kan de indruk wekken dat geen aandacht is voor de onderlinge afstemming van beleid. Bij het formuleren van de verschillende beleidskeuzen in de structuurvisie heeft de gemeente deze afstemming impliciet meegenomen. Zo kiest de gemeente voor concentratie van nieuwe accommodaties voor voorzieningen in het centrum. Niet alleen kan ze daarmee een efficiënter accommodatiebeleid voeren, maar daardoor worden ook parkeervoorzieningen zoveel mogelijk dubbel benut en wordt daarmee de leefkwaliteit van de wijken verbeterd omdat de

parkeerdruk daar afneemt. Hoeft minder beslag te worden gelegd op de groene structuren in de wijken. Door te kiezen voor concentratie van functies in het centrum zijn er meer verdienmogelijkheden voor de lokale economie. Tevens wordt het voor toeristen en recreanten aantrekkelijker enige tijd in Papendrecht te besteden.

De gemeente streeft op alle punten waar mogelijk een optimale beleidsafstemming na.

Bij concrete (sectorale) beleidsuitwerkingen zal worden aangegeven wat de relatie is van dit beleid met de andere beleidsvelden uit de structuurvisie. Afstemming van beleid vindt ook plaats op regionaal, provinciaal en rijksniveau. De gemeente zet in op een actieve inbreng in de beleidsvorming binnen het samenwerkingsverband en met andere overheden.

Nadere uitwerking van beleid

Deze structuurvisie richt zich op de hoofdlijnen van beleid. De strategische beleidskeuzen zullen verder uitgewerkt worden in tactisch en operationeel beleid. Dit beleid omvat de concrete beleidsacties voor de komende periode. De directe beleidsinspanning gedurende de komende 3 tot 4 jaar. Daar hoort ook monitoring van de doorwerking van het beleid bij om in de gaten te houden of de beoogde doelen daadwerkelijk worden bereikt. Deze monitoring kan tot gevolg hebben dat op onderdelen de structuurvisie moet worden herzien, omdat het gekozen beleid niet effectief

blijkt, of omdat verwachte ontwikkelingen een andere wending hebben gekregen.

De volgende beleidsonderwerpen zullen via concrete beleidsplannen worden uitgewerkt:

- Woonvisie en woningbouwprogrammering;
- Notitie binnenstedelijke herontwikkelingslocaties;
- 'Foto van de wijk';
- Dijkvisie;
- Buitengebied;
- Accommodatiebeleid;
- Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP);
- Parkeerbeleid;
- Nota langzaam verkeer;
- Klimaatbeleid;
- Gebiedspecifiek bodembeleid;
- Beleid hogere waarden geluid;
- Externe veiligheid;
- Route gevaarlijke stoffen (opnieuw vaststellen);
- Nota Grondbeleid Papendrecht;
- City Marketing.

Het college zal jaarlijks een voortgangsrapportage over de uitvoering van het beleid van de structuurvisie aan de gemeenteraad aanbieden.

Omgaan met andere partijen

In de structuurvisie gaat de gemeente er nadrukkelijk van uit dat zij in veel situaties (mede) afhankelijk is van andere partijen om haar beleidsdoelen te kunnen effectueren.

De gemeente kiest ervoor om met de maatschappelijke groeperingen regelmatig de dialoog op te zoeken over het beleid en de effectuering van het beleid.

Proces- en procedureafspraken

In de structuurvisie heeft de gemeente voor haar belangrijke beleidsaspecten aangegeven wat voor haar belangrijke aandachtspunten zijn bij de beoordeling van initiatieven van derden. Dat vormt het kader voor de beoordeling van initiatieven.

Bij initiatieven van derden hanteert de gemeente het volgende procesprincipe:

- het initiatief wordt eerst beoordeeld op haar betekenis voor Papendrecht;
- het initiatief wordt vervolgens beoordeeld op de mate waarin het voldoet, of bijdraagt aan de in de structuurvisie benoemde aandachtspunten;
- vervolgens wordt beoordeeld of de locatie voldoende geschikt is voor het initiatief;

- tenslotte wordt beoordeeld of de concrete invulling van de locatie voldoende bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit van de locatie en van de directe omgeving;
- als dit proces met succes is doorlopen zal de gemeente het publiekrechtelijk traject ingaan dat realisatie van het initiatief mogelijk moet maken, met alle daaraan verbonden procedures.

7.2 Instrumentele regie op de uitvoering

Het inzetten van juridische instrumenten stelt de gemeente in staat publiekrechtelijk en privaatrechtelijke sturing te geven aan ruimtelijke ontwikkelingen. Deze instrumenten vertalen het beleid in concrete rechten en plichten. Publiekrechtelijke instrumenten zijn primair het bestemmingsplan en het projectbesluit en het daarmee samenhangende exploitatieplan, maar ook voorbereidingsbesluit en het toepassen van de Wet Voorkeursrecht Gemeente. Privaatrechtelijke instrumenten zijn de overeenkomsten tussen de gemeente en derden, waarbij wederzijdse rechten en plichten worden vastgelegd, zoals een realisatieovereenkomst en een exploitatieovereenkomst.

Publiekrechtelijke instrumenten

Voor een goede regie op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet de gemeente altijd in staat zijn om, indien dit echt noodzakelijk is, juridisch nee te kunnen zeggen. De gemeente kiest er daarom voor om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet rechtstreeks te regelen in haar reguliere bestemmingsplannen voor woon- en werkgebieden en het buitengebied. Behalve als deze ontwikkelingen al voldoende concreet zijn en de daarbij horende rechten en plichten bekend zijn en waar mogelijk verankerd. In deze structuurvisie zijn voor veel mogelijke ontwikkelingen de beleidsmatige kaders gesteld. Bij initiatieven voor nieuwe ontwikkelingen zullen, bij beleidsmatige wenselijkheid van de ontwikkeling, eerst via de privaatrechtelijke lijn de ontwikkelcondities worden vastgelegd, alvorens de publiekrechtelijke ontwikkelmogelijkheden worden verankerd in een bestemmingsplanherziening op maat.

Privaatrechtelijke instrumenten

Veel ontwikkelingen zullen gaan plaatsvinden in bestaand stedelijk gebied. Bij ontwikkelingen waarbij de gemeente zelf een belangrijke realisatieverantwoordelijkheid neemt, gaat ze in beginsel uit van een actieve grondpolitiek. Het in eigendom verwerven van een locatie vormt het sterkste regie-instrument om de gewenste ontwikkeling ook daadwerkelijk te kunnen realiseren. Indien actieve grondpolitiek niet

mogelijk is zal de gemeente via een privaatrechtelijke overeenkomst zorg dragen dat realisatie van haar belangen wordt veiliggesteld.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die door derden worden geïnitieerd streeft de gemeente ernaar om, bij een positief oordeel over het initiatief, met de betreffende partij(en) privaatrechtelijke overeenkomsten te sluiten. (Intentieovereenkomst, realisatieovereenkomst, exploitatieovereenkomst).

Indien een privaatrechtelijke overeenkomst niet haalbaar blijkt, maar de gemeente de realisatie publiekrechtelijk toch mogelijk wil maken, zal zij de realisatiedoelen verankeren via de publiekrechtelijke weg in een exploitatieplan dat samen met het bestemmingsplan wordt vastgesteld.

7.3 Financiële regie op de uitvoering

Om het beleid te kunnen uitvoeren zal de gemeente verschillende financiële instrumenten inzetten. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in:

- de financiering van nieuwe ontwikkelingen;
- de financiering van het up-to-date houden van de publiekrechtelijke instrumenten voor het bestaand stedelijk gebied en het buitengebied;
- stimuleren van initiatieven van derden.

- Financiering van nieuwe ontwikkelingen
- Nieuwe projecten zullen per definitie via de grond- en gebouwenexploitatie moeten worden gefinancierd. Bij de grondexploitatie wordt, bij de wettelijke mogelijkheden van verplicht kostenverhaal onderscheid gemaakt in:
  - de gebiedseigen kosten (de kosten die nodig zijn om het gebied bouwrijp te maken, inclusief inrichting en plan- en procedure kosten;
  - bovenwijkse voorzieningen (kosten die nodig zijn om het gebied bouwrijp te maken, inclusief inrichting en plan- en procedure kosten, maar die over meerdere plannen kunnen worden verdeeld);
  - bovenplanse verevening (verevenen van een negatief planexploitatie van een plan door een bijdrage uit een plan met een positief planexploitatie resultaat);
  - bijdrage ruimtelijke ontwikkeling (financiële bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen elders in de gemeente die een kwalitatieve meerwaarde hebben voor het plan).

De Grondexploitatiewet, de Wro (Wet ruimtelijke ordening) en het Bro (Besluit ruimtelijke ordening) stellen hiervoor heldere kaders.

Voor het verhalen van bovenwijkse voorzieningen zal de gemeente een paragraaf Bovenwijkse Voorzieningen opnemen in een op te stellen en jaarlijks te actualiseren

Nota Grondbeleid Papendrecht. In die nota wordt bepaald welke voorzieningen (conform het Bro) voor meerdere planontwikkelingen van betekenis zijn en op welke wijze de kosten daarvan op de verschillende planontwikkelingen zullen worden verhaald.

Bij een aantal nieuwe ontwikkelingen in het bestaand stedelijk gebied zal sprake zijn van herlocatie van een bestaande functie, waarbij tevens de vrijkomende locatie zal worden herontwikkeld. De gemeente beschouwt dergelijke ontwikkelingen als onverbreekbaar met elkaar verbonden. Zonder nieuwe locatie kan de oude locatie niet herontwikkeld worden. De gemeente zal, gezien de onlosmakelijke samenhang, bij dergelijke ontwikkelingen het principe van Bovenplanse Verevening toepassen. Daarbij zullen de afzonderlijke grondexploitaties van beide locaties als het ware onder één fictieve exploitatie worden gebracht en mogelijke plussen en minnen in de verschillende grondexploitaties worden verevend.

De versterking van de functionele en ruimtelijke kwaliteit van het centrum draagt bij aan de integrale woon-, leef- en functionele kwaliteit van Papendrecht en daarmee aan de waarde van woningen en commerciële ruimten. De gemeente stelt daarom een Fonds Centrumontwikkeling in, waarvoor per nieuw te realiseren woning en nieuw te realiseren bvo commercieel vastgoed een fondsbijdrage zal worden gevraagd. De hoogte van deze fondsbijdrage

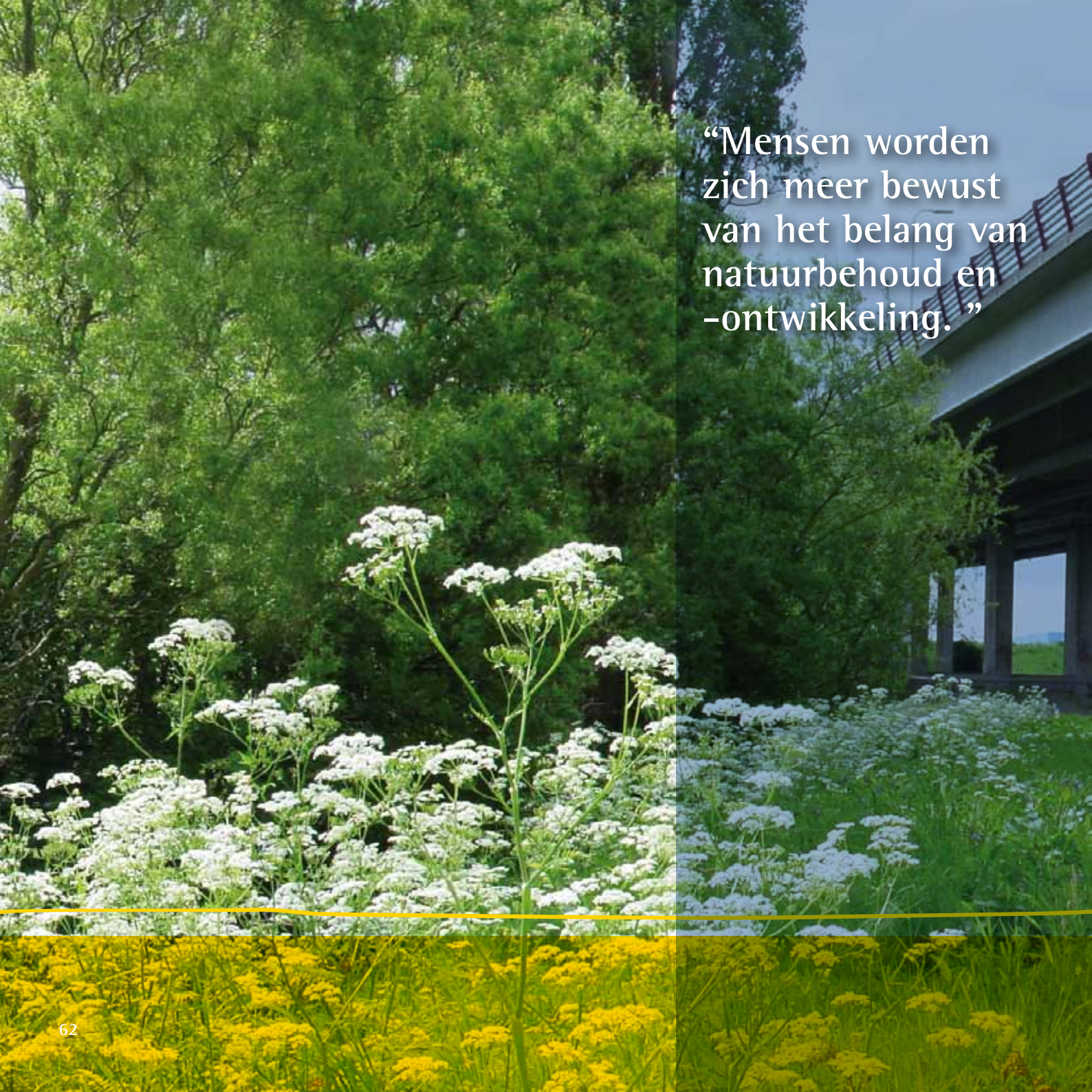
wordt vastgelegd in de Nota Grondbeleid Papendrecht. Het Fonds Centrumontwikkeling zal worden besteed aan niet-commerciële ontwikkelingen in het centrum, die bijdragen aan het vergroten van de woon- en leefkwaliteit.

Een goede ontsluitingsstructuur is van groot belang voor een goede bereikbaarheid van de voorzieningen en de groene recreatieve uitloop kwaliteiten. Dit draagt bij aan de integrale woon en leefkwaliteit en daarmee aan de waarde van woningen. De gemeente stelt daarom een Fonds Ontsluitingsstructuur in, waarvoor per nieuw te realiseren woning en nieuw te realiseren bvo commercieel vastgoed een fondsbijdrage zal worden gevraagd. De hoogte van deze fondsbijdrage wordt vastgelegd in de Nota Grondbeleid Papendrecht. Het Fonds Ontsluitingsstructuur zal worden besteed aan versterking van de bereikbaarheid van de voorzieningen en van het groene recreatieve uitloopgebied.

Financiering van de publiekrechtelijke instrumenten voor het bestaand stedelijk gebied en het buitengebied

De reguliere herziening van bestemmingsplannen is onderdeel van de meerjarenbegroting. Voor de effectuering van deze beleidsvoornemens zijn geen aanvullende financiële middelen noodzakelijk.

“Mensen worden
zich meer bewust
van het belang van
natuurbehoud en
-ontwikkeling.”

Bijlagen

Bijlage 1: Relevante milieuaspecten

Geluid en luchtkwaliteit

Papendrecht is gelegen ten zuiden van de rijksweg A15. De provinciale weg N3 sluit hierop en zorgt voor een verbinding naar Dordrecht over de rivier de Beneden-Merwede. Het geluid en de luchtkwaliteit afkomstig van het verkeer over deze ontsluitingswegen dienen in acht genomen bij eventuele ontwikkelingen binnen de gemeente. De leefkwaliteit rondom deze rivieren en wegen mag niet verslechteren in de toekomst, ondanks dat de verkeersintensiteiten zullen toenemen.

Het streven ten aanzien van luchtkwaliteit is om zowel regionaal als lokaal ervoor te zorgen dat in 2010 de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof in de gemeente niet wordt overschreden (regionaal programma luchtkwaliteit 2006-2015).

Het streven ten aanzien van geluid (wegverkeerslawaai) is dat er in 2020 minder geluidgehinderden in de gemeente aanwezig zijn. Het actieplan richtlijn omgevingslawaai zal in 2009 worden vastgesteld.

In Papendrecht is een aantal gezoneerde industrieterreinen aanwezig, zoals 'Oosteind'. Daarnaast loopt een deel van de geluidszones van de industrieterreinen 'De Staart' in Dordrecht en 'Aan de Noord' in Alblasserdam over het grondgebied van de gemeente Papendrecht. Het beheer

van de zonebewakingsmodellen ligt tegenwoordig bij de gemeente. Er is een goedgekeurd actualisatieplan voor de regio. Het streven ten aanzien van geluid (industrielawaai) afkomstig van gezoneerde industrieterreinen binnen de gemeente evenals daarbuiten is dat de grote 'lawaaimakers' in het centrum van de gezoneerde terreinen dienen te worden geconcentreerd. Bedrijven die minder geluid produceren dienen zich aan de randen van deze terreinen te vestigen. Zo wordt de geluiduitstraling van de terreinen zoveel als mogelijk beperkt.

Bodem

Het grondgebied van de gemeente Papendrecht maakt onderdeel uit van de bodemkwaliteitskaart Drechtsteden. Uit deze kaart blijkt dat de diffuse bodemkwaliteit van het gemeentelijke grondgebied maximaal licht verhoogde gehalten kent. In het bebouwde gebied gaat het vooral om zware metalen en polycyclische aromaten (pak). In het buitengebied gaat het om koper en nikkel in de bovengrond (0,0-0,5 m -mv), de ondergrond is schoon.

Binnen het grondgebied van de gemeente zijn circa 60 bekende gevallen van ernstige bodemverontreiniging aanwezig. Deze zullen gesaneerd worden wanneer daar een aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij herinrichtingsplannen op de locatie. Daarnaast zijn er circa 200 potentieel verontreinigde locaties bekend. Of hier daadwerkelijk sprake

is van een bodemverontreiniging zal bodemonderzoek moeten uitwijzen. Ook hier geldt dat daar een aanleiding voor moet zijn, bijvoorbeeld herinrichtingsplannen op de locatie. In 2008 is een nieuw beleidskader voor het toepassen van grond en baggerspecie in werking getreden: het Besluit bodemkwaliteit. Dit beleidskader bevat een generiek kader voor het toepassen van grond en baggerspecie, maar biedt voor het bevoegde gezag ook de keuze om lokaal af te wijken van de landelijk gestelde regels en het bodembeleid optimaal te laten aansluiten op de regionale situatie. Dit wordt gebiedsspecifiek beleid genoemd. De gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid willen de kansen benutten die dit Besluit biedt en de verplichtingen uit dit Besluit nakomen. Ze zijn in samenwerking met de waterschappen Hollandsche Delta en Rivierenland en de Milieudienst Zuid-Holland Zuid daarom het project gestart 'Gebiedsspecifiek beleid Zuid-Holland Zuid'. Met een nieuw bodembeleid wil de regio nastreven dat er zo weinig mogelijk export van grond of baggerspecie plaatsvindt, maar dat de regio zoveel mogelijk zelfvoorzienend is in het verwerken en bestemmen van de in het gebied vrijkomende grond- en baggerstromen. Het nieuwe beleid stimuleert het verantwoord omgaan met grondstromen en draagt bij aan de duurzame ontwikkeling van de gemeente Papendrecht.

Klimaat

Mensen worden zich meer bewust van het belang van natuurbehoud en -ontwikkeling. De komende jaren zal de klimaatverandering steeds meer aandacht krijgen. Ook in de gemeente Papendrecht zal het de aandacht krijgen. Papendrecht neemt de verantwoordelijkheid om een lokale bijdrage te leveren aan de oplossing in de vorm van CO₂-reductie. Hiervoor wordt klimaatbeleid opgesteld (Verkenning klimaatbeleid in de Drechtsteden, vastgesteld op 29 januari 2009 door de gemeenteraad als kader voor het verder uitwerken van klimaatbeleid).

Externe veiligheid

Tussen risicobronnen en risicovolle objecten dient voldoende afstand te worden gecreëerd. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet worden getoetst aan het plaatsgebonden risico en moet het groepsrisico worden verantwoord. De vestiging van risicovolle inrichtingen, transportassen en buisleidingen moet in het bestemmingsplan worden gereguleerd.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) geeft de kans aan dat een burger die zich een jaar lang continu op één plek bevindt, overlijdt door een ongeval bij een risicovolle activiteit. De grenswaarde voor het PR is 10⁻⁶. Dit houdt in dat de kans één op één miljoen is dat een persoon

buiten het bedrijfsterrein om het leven komt door een ongeluk bij een risicobedrijf. Naast inrichtingen kunnen ook transportassen een externe veiligheidscontour hebben. Externe veiligheid stelt eisen aan de omgeving. Binnen de 10-6-contour zijn geen kwetsbare objecten, zoals woningen, verzorgingstehuizen en scholen, toegestaan. Voor beperkt kwetsbare objecten, zoals sporthallen en zwembaden, geldt het plaatsgebonden risico als een richtwaarde, waarmee bij de ontwikkeling rekening mee moet worden gehouden.

Groepsrisico

Het groepsrisico geeft de kans per jaar dat een groep personen die in de omgeving van de risicovolle activiteit verblijft, door een ongeval bij een risicobedrijf overlijdt. Bij de beoordeling van het groepsrisico is onder meer de vraag aan de orde welke omvang van een ramp, gegeven de kans daarop, aanvaardbaar is. De aanvaardbaarheid verschilt per situatie. Van belang zijn onder andere de veiligheid van de bron, de interactie met de omgeving, de capaciteiten van de hulpverlening (bestrijdbaarheid) en de mogelijkheden tot zelfredzaamheid van de bevolking. In bestemmingsplannen moet de hoogte van het groepsrisico en de verantwoording daarvan worden verwerkt.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

De aard en omvang van het weg-, rail-, en watervervoer van gevaarlijke stoffen en hiermee samenhangende risico's voor de bij het rijk in beheer zijnde wegen zijn bekend. De voor de komende tijd hierbij geldende veiligheidszones en aandachtsgebieden in het kader van het basisnet vervoer gevaarlijke stoffen worden eind 2008 bekend. Voor een aantal provinciale N-wegen zijn de vervoerscijfers bekend. Binnen de gemeente Papendrecht is het vervoer van gevaarlijke stoffen naast de hoofdtransportassen (A15, N3, Betuweroute en Beneden-Merwede) alleen gewenst zoals aangegeven in de route gevaarlijke stoffen. Het vervoer van gevaarlijke stoffen heeft ten aanzien van veiligheid indirect invloed op nieuwe ontwikkelingen. Binnen de gemeente Papendrecht liggen buisleidingen voor het vervoer van gassen of vloeistoffen, zoals hogedruk-aardgasleidingen en hoogspanningstrajecten. Aan weerszijde van deze leidingen en hoogspanningstrajecten moet een bebouwingsvrije zone worden aangehouden.

Bijlage 2: Geraadpleegde literatuur

Bij het opstellen van Structuurvisie Papendrecht geraadpleegde literatuur

- BRO, "Papendrecht, Beleidsnotitie kantorenmarkt, eindrapportage", BRO, Vught, april 2003.
- BRO, "Gemeente Papendrecht KadernotaPlus", BRO, Vught, oktober 2003.
- Bureau Drechtsteden, "De Perspectiefnota 2002 – 2006", Bureau Drechtsteden, Dordrecht, november 2002.
- Bureau Drechtsteden, "Wonen voor ouderen in de Drechtsteden in relatie tot zorg en welzijn", Bureau Drechtsteden, Dordrecht, september 2003.
- De Bruijn, C., H. Roza en J. Spikema, "Inrichtingsvisie voor de groene verbinding tussen de gemeenten Hendrik-Ido-Ambacht en Graafstroom". Ingenieursbureau BCC, februari 2003.
- De Drechtoevers, "Doorkijk Drechtoevers, het hart van de Drechtsteden", Projectbureau Drechtoevers, Dordrecht, september 2001.
- De Drechtsteden, "Programma ISV Drechtsteden, 2000 – 2004, Drechtsteden ISV", Drechtsteden, april 2000.
- De Drechtsteden, "Wonen naar eigen wens, Beleidsnota particulier opdrachtgeverschap in de Drechtsteden 2005 – 2010", Bureau Drechtsteden, Dordrecht, september 2003.
- De Drechtsteden, "Woonvisie regio Drechtsteden, Spetterend wonen in de Drechtsteden!", Bureau Drechtsteden, Dordrecht, april 2004.
- De Drechtsteden, "Monitor 2003, Milieu- en leefomgevingskwaliteit, Drechtsteden", Drechtsteden, mei 2004. (Conceptversie)
- De Drechtsteden, "Regionale structuurvisie Detailhandel en Horeca Drechtsteden".
- De Drechtsteden, "Ruimte Geven Ruimtelijk kader voor een beter functionerend regio Drechtsteden", maart 2006
- De Drechtsteden, "Kadernota Hoogwaardig Openbaar Vervoer Drechtsteden, Toekomstvisie op het openbaar vervoer in de regio", Dordrecht, oktober 2003.
- De Drechtsteden, "Mobiliteitsplan Drechtsteden, Verkeren in de regio Drechtsteden" oktober 2003, versie 7
- De Drechtsteden, "Milieu in de Drechtsteden 2007", Onderzoekscentrum Drechtsteden.
- Gemeente Papendrecht, "Welzijnsvisie Papendrecht", De Groot Drukkerij BV, Goudriaan, 1999.
- Gemeente Papendrecht, "Papendrecht in beweging, Uitgangspunten sportbeleid 2000 – 2015", Gemeente Papendrecht, Papendrecht, mei 2000.
- Gemeente Papendrecht, "Kadernota Speelruimtebeleid", Gemeente Papendrecht, Papendrecht, 2002.
- Gemeente Papendrecht, "Beleidsplan Wonen Papendrecht 2003 – 2006", Gemeente Papendrecht, 2003.

- Gemeente Papendrecht, "Papendrecht gaat de uitdaging aan", Gemeente Papendrecht, Papendrecht, 2004. – (In het kader van het project 'Manden maken' van de regio Drechtsteden)
- Gemeente Papendrecht, "Feiten, belevingen en trends, Papendrecht 2003, samenvatting", Sociaal Geografisch Bureau gemeente Dordrecht, mei 2003.
- Gemeente Papendrecht, "Horecanota", 2004
- Gemeente Papendrecht, "Distributieplanologisch onderzoek", 2004
- Gemeente Papendrecht, overzicht bestemmingsplannen
- Gemeente Papendrecht, "Bouwscenario 2004", onderdeel van Jaarplan Wonen Drechtsteden 2004
- Gemeente Papendrecht, "Overzichtskaart fietsvoorzieningen Papendrecht", september 2004
- Gemeente Papendrecht, "Particulier opdrachtgever schap in de Drechtsteden 2005 – 2010", 2004.
- Gemeente Papendrecht, "Woningbouwprogramma Oostpolder fase 4 e.v.", 2004.
- Gemeente Papendrecht, "Wonen voor ouderen in de Drechtsteden in relatie tot zorg en welzijn", 2004.
- Gemeente Papendrecht, "Centrumontwikkelingen Papendrecht", 2000 – 2004.
- Gemeente Papendrecht, "Rapportage luchtkwaliteit 2004"
- Golbach, G.A.M. "Risico's wegtransport gevaarlijke stoffen, provincie Zuid-Holland peiljaar 2002", AVIV Adviserende ingenieurs, december 2002.
- Grontmij, "Inrichtingsvoorstel verblijfsgebieden", april 2004
- Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden & Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en waarden, in samenwerking met Kuiper Compagnons en DHV Water, "Waterstructuurplan Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden", 20 december 2002.
- Juurlink en Geluk bv, "Papendrecht, langzaam verkeersroute", Juurlink en Geluk bv, Rotterdam.
- Kamer van Koophandel, De Drechtsteden, Provincie Zuid-Holland, "Ontwikkelingsvisie Shipping Valley", Badoux, Nieuwegein, november 2002.
- "Leefbaarheid & veiligheid in Papendrecht 2007", Onderzoekscenarium Drechtsteden, februari 2007
- "Papendrecht in oude ansichten deel 1 en deel 2"
- PricewaterhouseCoopers, "Strategisch Economisch Profiel Drechtsteden", PricewaterhouseCoopers, 2000.
- Provincie Zuid-Holland, "Collegewerkprogramma 2003 – 2007", PlantijnCasparie, Den Haag, 2003.
- RBOI, "Papendrecht, Centrumvisie 2000+", RBOI, Rotterdam, maart 1999.
- RBOI, "Papendrecht, Beeldkwaliteitsplan Centrum", RBOI, Rotterdam, februari 2004.

- Rein Geurtsen & Partners B.V., "Beeldkwaliteitsplan openbare ruimte Merwehoofd Papendrecht (voormalig Fokkerterrein)", Rein Geurtsen & Partners B.V., Delft, oktober 2002.
- Rein Geurtsen & Partners B.V., "Kademota Jachthavengebied", Rein Geurtsen & Partners B.V., Delft, 2004.
- Rijnland plattegronden, "Gemeente Papendrecht, plattegrond – 17e editie", Uitgeverij Rijnland, Leiden, 2004.
- Waterplan Papendrecht "Papendrecht met recht waterecht", gemeente Papendrecht/Waterschap Rivierenland, oktober 2006
- Werkgroep Tiendzone, "De Tiendzone Uitgewerkt", Van Veldhuizen Stadsontwikkeling BV, oktober 2001.
- Zandvoort Ordening & Advies, "Scenariostudie Drechtsteden 2030: Naar een samenhangend ontwikkelingsperspectief", Zandvoort Ordening & Advies, juli 1997.
- Zandvoort Ordening & Advies, "Ontwikkelingsplan en –programma, Stedelijke Vernieuwing en de Groene Contramal Drechtsteden", Alces alces, Utrecht, april 2000.

Sheets/presentatie

"Externe veiligheid"

Internetbronnen

- www.papendrecht.nl
- http://drechtsteden.waxtrapp.com/dss/up/ZctgyeuHaE_Economische_visie_Drechtsteden
- http://drechtsteden.waxtrapp.com/dss/up/ZctgyeuHyD_Kantorenstrategie_leaflet.pdf
- http://drechtsteden.waxtrapp.com/dss/up/ZuecycpHQ_totaalconcept_visie_Hollands_
- http://drechtsteden.waxtrapp.com/dss/up/ZszqdownHcC_Bijlage_5_De_Drechtse_Poort.pdf
- http://www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl/dds/up/ZeuixvxHoC_Tabellenboek_BR
- http://www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl/dds/up/ZeuixvxHO_Boekje_Kerncijfers

Papendrecht

Markt 22
3351 PB Papendrecht
Postbus 11
3350 AA Papendrecht
Telefoon (078) 641 89 11
Fax (078) 641 83 16
www.papendrecht.nl